

Slivniški pogledi

| julij–avgust 2023 | letnik 10 | številka 98 |

OBČINA
CERNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjce | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 019006

3 Uvodnik

4 Intervju

Miroslav Levar

7 Izpostavljam

8 Modre strani

10 Iz občinske hiše

13 Gospodarstvo

14 Aktualno

16 Utrip

17 Ljudje med nami

18 Dogaja se

23 Gasparijevo leto

24 Notranjska, obujena in dragocena

27 Kultura in kulturniki

31 Šport

Jure Šubic

35 Mladi mladim

39 Naša društva

40 Iz zgodovine

42 Obveščamo

44 Ideja za izlet

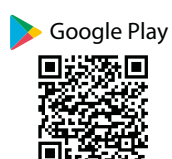
45 Notranjski park

46 Razgibajmo možgane

47 Fotoreportaža

48 Napovednik

Notranjska

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerklje ob Gori in bodi obveščen o dogajanju!

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerklje ob Gori

Izdaja: Občina Cerklje ob Gori, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerklje ob Gori.

Fotografija na naslovnici: Miroslav Levar, fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerklje ob Gori.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerklje ob Gori. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerklje ob Gori in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4260 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi

Cesta 4. maja 53

1380 Cerklje ob Gori

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

2023
GASPARIJEVO
LETO

Misli poletnega trenutka

📷 Ljubo Vukelič

Ko grem mimo knjižnice, me najprej potegne v njen antikvariat. Knjižnici za Bežigradom in v središču Ljubljane sta tozadevno najbolj založeni. Cerkniško sem zavoljo oddaljenosti zadnja leta zanemaril. Pomislim, ali bi se večkrat odpravil, če bi bila zraven prijetna kavarna z muzejem ... V antikvariatu prebiram knjige, ki jih knjižnica očitno ne potrebuje in so na voljo za odkup po ne-

kaj evrov. Najde se tudi kakšna, ki se v knjigarnah še vedno prodaja kot nova, le da je cena desetkratna. Skoraj vedno kakšno kupim, tudi tokrat sem jo. Razmišljam o najemu še enega stanovanja samo za knjige.

Namenim se v čitalnico, da napišem najboljši uvodnik, kar ga je videla zemlja. Vmes pozdravim meni neznanega starejšega gospoda, ki prisede nasproti, in se mu skoraj nevidno priklonim. Po uri mučenja z zapisovanjem misli že odklepam kolo in me isti gospod ogovori: »Hvala vam.« – »Zakaj pa?« vprašam. – »Za prijetne trenutke.« Takoj ga povabim na kavo k Figovcu.

Pozornost na prvi poletni dan mi vzbudi knjiga »Priporočilo življenja – Uporabite to mogočno skrivnost«. Sodeč po naslovu in platnici tako knjigo prej vržem v peč kot pred svoje oči, ampak kdaj pa kdaj je treba prisluhniti vsebini – ne glede na prvi vtis in lastne predsodke. Isto načelo se trudim upoštevati tudi pri ljudeh. Zgodilo se mi je že, ko mi je kdo po ovinkih namignil, da bi glede na prvi vtis najbrž tudi mene vrgel v peč. Sporočilo knjige razumem, da je poleg izpolnjevanja ciljev pomembno, kaj čutimo, česa

se veselimo in kakšni so pogledi drugih. Spomnim se misli profesorja na fakulteti, ki je pred izpitom vedno podal isto navodilo: »Ne prepisujte od sosedu, ker ve manj od vas.« Njegova provokacija mi je bila sicer všeč, a se s trditvijo le delno strinjam. Da se vpišeš na fakulteto, izbereš sam – glede na to, kaj te zanima. Če se zmotiš, se vpišeš drugam. Zakaj bi prepisoval od sosedu? Kljub preprostemu in morda že retoričnemu vprašanju moram priznati, da se je tudi meni že zgodil pomislek, da sosed ve več od mene. Takrat sem se zmotil. Vprašati drugega po mnenju se mi zdi sveto dejanje. Razen pri preverjanju znanja.

Prehod v letošnje poletje je zame utrujajoč. Podobno kot trenutek tega pisanja. Občutek imam, da so moji možgani crknili. Nobene volje, nepovezane misli, nov sedež na kolesu me med vožnjo po mestu tišči v medenico. Ali imam pravico, da znorim? Vredno razmišljanja, nevredno dejanja. Danes zvečer naredim tri ukrepe in za trenutek pobegnem od teh občutkov: sprehod, kozarec vina in kopel. Tako je to, ko se človek ne zna vedno spopasti s samim seboj: drugim svetujemo, naj delajo drugače, sami delamo napake. Nič narobe, če se tega zavedamo in iščemo rešitve.

Pred kratkim sem zasledil objavo Tanje Skaza o uspehu, ki jo je v svojih časih izjavil Winston Churchill: »Uspeh je potovanje od neuspeha do neuspeha, ne da bi pri tem izgubil voljo.« Ob razmišljanju o izjavi se bolj nagibam v smer večkratnega lastnega izkustva in ugotovitve: vsaka trditev, izvzeta iz celote, lahko deluje kot trdna resnica, če jo dovolj poenostavimo ter povemo v pravem trenutku, ob pravih poslušalcih in s pravim tonom. Tako kot je Bog v podrobnostih, se tam skriva tudi Hudič. Zame glavni del Churchilllove misli je bil v slovenskem prevodu izpuščen: »Negujte svojo strast.«

Gregor Mišič

Miroslav Levar

Miroslav Levar je za svoje delo na področju gospodarstva in dosežke v županskih mandatih 2002–2006 in 2006–2010 postal častni občan občine Cerknica. Kljub uspehom, ki jih žanje od druge polovice 90. let, je ostal odkrit in dostopen Miro iz Grahovega, ljubeč dedi in zvest prijatelj.

Gospod Levar, kaj vam ob vseh priznanjih, ki ste jih prejeli, pomeni ta naziv?

Zelo veliko. V čast mi je, da so me ljudje, v glavnem iz industrijske cone, predlagali zanj. Se le zavedajo, kaj vse se je naredilo; predvsem obe industrijski coni, najprej stara, potem še nova.

Občina Cerknica je na evropskem razpisu, ko ste bili župan, za urejanje nove industrijske cone dobila največ denarja med slovenskimi občinami, če se prav spomnim.

Tako je. 500 milijonov tolarjev, nekaj čez 2 milijona evrov. No, ko je bil razpis, sem rekel: »Na prvi razpis ne gremo, saj je samo en mesec časa. Šli bomo na drugega, da se dobro pripravimo, ampak na drugega pa z vsemi topovi!« Lili Mahne je bila glavna pripravljalnica projekta. Na srečo smo uspeli in dobili celotni znesek.

Imate v coni poslovne partnerje ali tudi prijatelje?

So tudi prijatelji, seveda. Nekaj je takih, s katerimi smo res prijatelji in se veliko družimo.

Poznamo vas kot univerzitetnega diplomiranega ekonomista, pa ste res tudi varnostni inženir?

Res sem. Elektrotehnik sem, nato sem naredil Višjo tehniško varnostno šolo, z diferencialnimi izpiti sem šel nato na ekonomijo. Mislim, da sem diplomiral 84. leta. Moja prva služba je bila služba varnostnega inženirja v tiskarni na Mladinski knjigi. Kar okoli 700 ljudi je bilo tam zaposlenih, veliko je bilo opreme, strojev. S stališča varstva pri delu je bilo delo kar zahtevno. Moja druga služba je bila v Iskra TOZD Inženiringu v Ljubljani. Ta firma je delala avtomatizacijo železnic in križišč, moja tretja služba pa je bila na Občini Cerknica, kjer sem bil

požarni inšpektor. To sem bil tri leta. Za to službo sem se odločil zaradi najstarejšega sina Petra. Živel smo v Ljubljani, hodil je v vrtec in bil nonstop bolan. Zdravje se mu je izboljšalo, kadar smo za nekaj dni prišli v Grahovo. Tudi žena se je zato strinjala, da se preselimo. En mesec sem delal od šestih zjutraj do enajstih zvečer, vse

» Najbolj so mi bila važna delovna mesta.«

sam, da sem nam uredil stanovanje. Takrat sem se še eno leto vozil na delo v Ljubljano in nato dobil službo na občini. Ta čas sem končal ekonomijo in nato šel na Brest za vodjo nabave. To sem bil tri leta in nato šel z Branetom Gornikom v privatizem.

Ste res začeli iz nič?

Iz čiste nule. Brane Gornik je očeta prepričal, da so prodali živino, jaz sem posekal les in dal zrezati deske, da sem imel nekaj denarja. S tem sva kupila prvo opremo. Z današnjega vidika je bila prav mini. Ni bilo znanja,

» Znanje je najpomembnejše.«

ni bilo denarja, ni bilo trga. Z vsem sva morala začeti. No, le malenkost znanja sva imela glede na to, da sva oba končala elektrotehnično Vegovo šolo. Da sva se odločila za tiskano vezjo, je bila pametna odločitev. Elgoline še danes dela, Intec Tiv v Kranju, kjer je direktor in solastnik sin Matjaž, pa je čedalje bolj uspešna firma, saj konkurira zahodnoevropskim firmam. Ravno danes mi je poslal sporočilo. Tiskano vezje ima v povprečju tisoč, dva tisoč lukenj, oni pa zdaj vrtajo vezje, ki ima

čez 200 tisoč lukenj, večplastno tiskano vezje. Rabi se v različnih panogah, od medicine do industrijske elektronike, avtomobilske industrije.

Ste eden prvih, ki je kupil poslovne prostore v stari industrijski coni.

Brest je propadel in takrat se je najbolj angažiral vodja servisa na Brestu Brane Petrič. Rekel je, da želi na svoje in da bi rad prišel v cono. Z njegovim angažiranjem sva šla do stečajnega upravitelja. V prvi fazi smo kupili šest hal, te, kjer je bilo prej Brestovo centralno skladišče. V drugi fazi, naslednje leto, pa je bil razpis za kompletno cono. Na pijači s prijatelji sem rekel: »Jaz bi nakup razdelil v dvajsetine, ker to bi zmogli.« Doma sem sam sebi rekel: »Ja zakaj pa tega ne bi res naredili?« Točno tako smo se zmenili. Preko vseh možnih kanalov sem objavil, kaj mislimo. Iskal sem somišljenike oziroma vlagatelje. Dali smo se skupaj in oddali vlogo za nakup. Interesentov je bilo še nekaj. Za nas je prevagalo dvoje. Prvič – ponudili smo celoten nakup in drugič – stečajnemu upravitelju Zdošku sem povedal, da bi bilo za veliko podjetnikov nuja, da dobijo te prostore, za obstoj in napredovanje njihovih firm, za zagon cerkniškega podjetništva. Ko smo šli na odpiranje ponudb, smo bili prav zato mi razglašeni za kupce. Nakupa sta se zgodila v letih 1995 in 1996.

Že leta 1997 ste dobili nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke za mala podjetja.

Ta nakup je bil eden glavnih razlogov zanjo. Dejansko je predstavljal zagon razvoja podjetništva v cerkniški občini in vzpostavitev delovnih mest. Še danes večina firm, ki delujejo v obeh conah, uspešno posluje in ima lepo število zaposlenih.

Že kmalu, leta 2002, ste postali župan občine Cerknica. Od kod odločitev za kandidaturo?

Osebnostno o tem sploh nisem razmišljal. Tri mesece pred volitvami so me začeli rukati: »Pa daj, pa daj, pa daj!« Glede na to, da sva imela s Tineto Scheinom različne poglede na različne stvari, sem se le odločil, da kandidiram. V prvi vrsti je šlo za odpiranje prostora za vse – od zidave stanovanjskih hiš do prostorov za podjetništvo, v drugi vrsti pa vzpostavitev okolja, ki bi pospešilo podjetništvo.

Je bolj stresno biti direktor ali župan?

Biti župan ne bi bilo tako težko, če ne bi dobival polen pod noge, od različnih političnih opcij do, če rečem po domače, »fovšljivcev«. Kmalu po začetku mandata sem dobil dolgo anonimno pismo, še ga imam spravljene. V njem med drugim tudi piše, da sem kupil diplomu. Hja, politika je pri županstvu. V prvem mandatu sem šel v koalicijo, pa sem rekel, da je sploh ne bom naredil. No, pa sem videl, da bo kar treba. To so mi nekateri prijatelji zamerili, ampak sem jim rekel: »Fantje,

jaz sem o tem premislil, po štirih letih bo važno samo to, kaj se je naredilo v občini.« Dokler nisem bil v koaliciji, kakšnega pol leta, so kontrirali vsem projektom, ko smo vzpostavili koalicijo, je šlo pa gladko.

V politiki je verjetno treba marsikaj požreti?

Ja, je treba. Jaz sem kar težko, ampak sem se moral navaditi. No, sem pa tudi za poslanca kandidiral. Dobil sem največje število glasov v okraju, a zaradi sistema nisem dobil mandata.

Ko ste bili župan, je marsikdo rekel, da ste za politika preveč odkriti.

Saj še zdaj nisem zahrbtnen. Ja, sem odkrit. Moje mnenje je, da laž, kakršna koli, vedno pride na dan. In kaj si narediš? Slabo ime, samo ime si umažeš. Reči moram, da sem občino peljal morda bolj kot gospodarstvenik kot politik. Najbolj so mi bila važna delovna mesta. Enostavno sem rekel: »V Ljubljano se vozi veliko ljudi, tam je ogromno delovnih mest, Ljubljana je najbogatejša v Sloveniji, zakaj ne bi imeli služb tukaj?« To je ena logika, druga pa je, da imaš večji socialni mir, če so

zaposlitve. Prav tako lahko rečem, da sem bil pobudnik oziroma motivator, da se je podjetje Ydria motors, zdaj ebm-papst, preselilo iz Idrije v našo občino in danes zaposluje okoli 600 ljudi in je tudi največje podjetje v občini. Že v prvem mandatu je bil moj prvi projekt dom starejših. Prej je občina nameravala, da bi šla zanj v partnerstvo s privatnikom, 50 : 50. Jaz sem pa rekel, da je neumnost, da občina na takem izgublja denar, zakaj ne bi delala nekaj drugega, kar lahko dela samo občina! Zato sem se dobil z Alenko Žnidaršič Kranjc in smo se zmenili za dom. Najvažnejše je, da je cerkniška občina dom dobila, čigav je, je pa vseeno. Probal sem pridobiti stvari za občino Cerknica tako, da bi jo to čim manj stalo. S to logiko smo šli tudi v ureditev zemljišč za trgovini in ju na razpisih prodali Hoferju in Mercatorju. S tem je občina spet prišla do delovnih mest in ponudbe za ljudi. Občina naj bi delala tisto, česar drugi ne more. Recimo, prenova kulturnega doma je taka. Šola na Rakeku je bila tudi velika investicija, ko sem bil župan, infrastrukture je bilo pa sploh veliko. Vsako leto je šlo okoli 50 odstotkov

občinskega proračuna za investicije. To se mi je zdelo zelo pomembno. Če nekaj narediš za ljudi, to tudi ostane. Po drugi strani pa smo tudi vedno gledali, da kolikor toliko zadovoljimo vse institucije in društva. Lahko rečem, da smo kot občina mnogo projektov, za katera so bila pridobljena dovoljenja in za nekatera tudi denar, prepustili naslednjemu županu.

Nekaj let nazaj ste rekli, da ne bi šli več v politiko, da je politika za mlade.

Tako je. Mnenja sem, da je najbolj idealna oseba, naj bo ženska ali moški, tam med 40. in 50. letom. Ima izkušnje, znanje in je pismena, pri tem mislim predvsem računalniško razgledana. Jaz sem bolj slabo. Niti me ni nikoli interesiralo. Na občini so bili drugi za to, saj mislim, da je župan tisti, ki pripravlja in pelje vizijo občine.

Na kaj ste kot zaposlovalec najbolj gledali v podjetju?

Znanje je najpomembnejše. Ko hodim na kolegije v Proplace, kjer sem prokurist (podjetje, ki je izšlo iz Elgolina, op. a.), vidim, da je zelo težko dobiti ljudi. Tistih s poklicno ali srednjo šolo niti ne, a ti so bolj ali manj za v proizvodnjo. Višjega kadra, kjer se pričakuje višja znanja, pa je v naši občini zelo malo. Tudi direktor firme pravi, da jih ni. Tisti, ki so, so povečini že zaposleni v Ljubljani. Ne vem, kje je cerkniška občina z izobrazbo. Sam mladim, ko se odločajo, kaj bodo, vedno poudarim: znanje, znanje, znanje. Mladim bi dal na dušo: »Izobražujte se. Znanje je tisto, ki vas bo peljalo do uspeha. Kjer koli.« Danes povsod, ne samo v naši občini, primanjkuje tehničnega kadra. V Proplace se vozijo iz vse Slovenije, ogromno je Primorcev, ker kadra tukaj ni. Proplace je že kar dobro znan po kvaliteti in resnosti. Dela za zahodne firme iz Avstrije, Nemčije, Švice, Francije, tudi za Izrael, in to za visoko kotirane firme. Dober glas se širi, tako so nam Izraelci sami pripeljali še tri firme.

S katerimi trgi je najlepše ali pa najtežje delati?

Odkar se spomnim, je najtežje delati z Italijani. Ne bom rekel, da vsi, a bolj kot ostali so pri poslih zviti, iščejo,

kako ne bi plačali. Najlepše je delati z Nemci. Kar se zмениš, drži. Plačila tečejo. Če se v firmi kaj zgodi, moraš odkrito povedati, kaj se je zgodilo, da bo, recimo, zamuda, in tako ti vsak razume in oprosti. Razumejo, da se v proizvodnji rado kaj zgodi.

Doma ste imeli vseskozi močno podporo, kajne?

Ko smo začeli s tiskanimi vezji, je kmalu tudi žena prišla v firmo, tudi Branetova. Rabili smo ju, delali sta delno v proizvodnji, delno v računovodstvu in administraciji. »Brez veze,« sem ji rekel, »drugod boš izgubila več časa

podjetništvu. No, tudi zemlja me sprošča. Zdaj sem malo opešal. V gozd grem malo ali nič, bolj s traktorjem pogledat, če je kaj za postoriti. Sečem pa ne več, saj sem bolj trd kot mlad fant. Pa navaden traktor imam, ne gozdnega. Za v gozd moraš imeti pravo opremo.

Ali niste bili tudi pustar?

Ne, prav pustar ne. Za šemiti se je bila zelo navdušena žena in seveda sem se moral tudi jaz, če smo bili skupina. Ja, kar noreli smo včasih. Španci, vitezi, šolarji, vse sorte smo bili. Vse kostume so sešile žene, smo kar dobivali nagrade zanje, tudi v Postojni.

in manj dobila.« Kar se tiče županstva, pa moram reči, da žena ni bila za to, da kandidiram. Najbrž je vedela, da me dosti ne bo doma. V bistvu je to res. Ko sem bil na županskem mestu, sem finančno izgubil. Zame je bilo najtežje hoditi na prireditve, vedno so bile v soboto in nedeljo. Šele v drugi polovici drugega mandata sem se zbudil pa podžupane okoli pošiljal. Drugi so šli na morje, jaz sem moral pa na gasilsko veselico!

Kje ste našli sprostitev?

Pri družini. Rad bi bil še več z njo, pa mi to velikokrat ni uspelo. Vsakemu mlademu svetujem: »Bodi čim več z otroki, vsaj do enega desetega leta, kar je po tem, tudi če se boš trudil, je izgubljeno.« Pa druženje s prijatelji mi veliko pomeni, je pa res, da se večino pogovarjamo o gospodarstvu,

Kako to, da kar ostajate v domači vasi?

V Grahovem je lepo živeti. Kadar hočeš v Ljubljano, greš in je še bolj zanimivo, pa naj se odpraviš kamor koli – ali v gledališče ali po nakupih. Tukaj je sigurno boljši zrak, pa mir, kar je še bolj pomembno, ko smo starejši.

Koliko vnukov imate?

Sedem. Peter ima tri otroke, Matjaž dva in Mojca tudi dva.

V kakšen svet rastejo vaši vnuki?

Ha, v zafrknjen, nedorečen. Mislim, da je bilo nam, ko smo bili mladi, lažje, tudi za službe. Stari starši moramo vnukom pomagati pri pogledih na svet. Midva z ženo jim tudi pri učenju, saj starši pridejo pozno iz služb. Kar uspešna inštruktorja sva. Tudi drugače radi pridejo k nama.

Vir: Javno podjetje (JP) Komunala Cerknica

Stanje vodovodnih sistemov

Vodni viri za občino Cerknica so kraški vodonosniki, ki so zelo ranljivi viri pitne vode. Kraške vire pitne vode namreč ogrožajo različne človekove dejavnosti v zelo obsežnem hidrografskem zaledju, kot so kmetijstvo, industrija, promet, stanovanjska gradnja in ostali posegi v naravo. Pri oskrbi prebivalcev s pitno vodo iz kraških vodonosnikov se posledično večkrat pojavljajo težave pri zagotavljanju neoporečne pitne vode, zato vse večji poudarek namenjamo pripravi pitne vode.

Občino Cerknica sestavlja 65 naselij in je po površini 19. največja občina, po številu prebivalcev pa je na 50. mestu. Posledica razpršene gradnje je večje število zelo razvejanih vodovodnih sistemov. V občini Cerknica imamo tako osem ločenih vodovodnih sistemov v skupni dolžini 176 km. Na področju odvajanja in čiščenja je zgrajeno 54 km kanalizacijskega omrežja, ki se zaključi na šestih čistilnih napravah.

Do leta 2011 je bila prioriteta Občine Cerknica zagotoviti javni vodovod v praktično vseh zaselkih na območju občine. Danes tako nimajo javnega vodovoda le naselja Gora, Kranjče, Koščake, Korošče, Rakov Škocjan in del Gorenjega Jezera (skupaj 60 prebivalcev), ostalih 99,5 odstotka prebivalcev ima omogočeno priključitev na javni vodovod. Ob tem je treba poudariti, da je bila občina zaradi spremembe zakonodaje prisiljena prevzeti vaše vodovode in jih predati v upravljanje JP Komunala Cerknica (Gorenje Jezero, Begunje, Selšček, Grahovo ...). Vaški vodovodi so bili v izredno slabem stanju, nekaj pa jih je občini že uspelo sanirati. Posebno izstopajoč je primer vodovoda Cajnarje. Občina je leta 2008 zgradila novo vodovodno omrežje, vrednost naložbe je bila 1.417.780 evrov. Občani so se sicer priključili na javni vodovod, še vedno pa uporabljajo svoj vaški vodovod, tako je količina prodane vode izredno majhna. Stroške tako izgradnje (amortizacija) kot tudi obratovanja pa krijejo vsi občani, saj mora biti cena vode skladno z zakonodajo enotna na celotnem območju občine.

Leta 2011 se je uvedla omrežnina, ki predstavlja amortizacijo omrežja. Občina Cerknica vsa zbrana sredstva amortizacije namensko vloži v obnovo ter izboljšave omrežja, del sredstev se dodatno zagotavlja iz proračuna. Od leta 2011 je bilo tako obnovljenih že 31,408 km omrežja v vrednosti 4.905.442,58 evra.

Pred letom 2011 se namenska sredstva (amortizacija) za obnovo vodovodov niso zbiral in se stari dotrajani vodovodi niso obnavljali, vlagalo se je le v širitev omrežja. Materiali, s katerimi se je v preteklosti gradilo vodovode (PE, PVC), imajo pričakovano življenjsko dobo od 20 do 33 let, odvisno od profila cevi. Na območju Cerknice imamo danes

še 25 km vodovodnega omrežja, ki je starejše od 50 let, ter 71 km vodovodnega omrežja, ki je starejše od 30 let, skupaj torej 96 km vodovoda, ki ga je treba nujno obnoviti. Med temi je tudi ključni cevovod od Črnih Mlak do čistilne naprave za pitno vodo v Cerknici, ki oskrbuje celotni sistem Cerknica–Rakek. Občina sicer že nekaj let neuspešno poskuša pridobiti soglasja lastnikov, ki obnovi iz neutemeljenih razlogov nasprotujejo.

Posledica dotrajanih cevovodov so seveda številne napake, ki se odpravljajo v najkrajšem možnem času. Žal se vseh odkritih napak ne da odpraviti takoj, temveč gredo popravila po prednostni listi – od tistih, ki predstavljajo največjo grožnjo nemoteni vodooskrbi, do tistih količinsko manjših puščanj. Ob tem velja poudariti, da je včasih napaka, ki se pokaže na površju, manjša od tiste, ki jo skriva kraško podzemlje.

Pri primerjavi cen vodarine je treba upoštevati več dejavnikov: število prebivalcev na oskrbovanem območju; dolžina omrežja; specifika vodnega vira (zajetje ali vrtina, globina črpanja); kakovost vodnega vira (vrsta priprave – čistilna naprava za pitno vodo – UF, peščeni filter ...); stanje omrežja – možnost sekundarnega onesnaženja (zagotavljanje sekundarne dezinfekcije); velikost in število sistemov (na vseh je treba zagotavljati nadzor – daljinski in fizični, spremljati postopek priprave pitne vode, z analizami spremljati kakovost pitne vode, spremljati stanje objektov, izvajati košnjo in čiščenje objektov ...).

Vodovodni sistem	Število prebivalcev	Način priprave	Količina prodane vode (2022)	Dolžina sistema	Število črpalšč	Število vodohranov
Begunje	1111	ClO2 (2 x)	42.269	17.771	2	5
Bloška planota	197	Cl	8127	4699		2
Cajnarje	245	Cl	4680	12.228	1	3
Cerknica–Rakek	9371	UF + ClO2 (3 x)	441.667	108.860	5	6
Osredok–Sveti Vid	209	Cl	8763	12.834	1	3
Pikovnik	148		3908	6909	3	2
Podslivnica	204	Peščeni filter + ClO2 + Cl	6807	12.469	2	3
Rakov Škocjan	0	Peščeni filter + Cl	547	500	1	1

Zavedati se je treba, da se zakonodajne zahteve vedno bolj zaostrejujejo, visok standard pa pomeni tudi višje stroške. Prav tako višje stroške predstavljajo nove naložbe, saj se amortizacija novo zgrajene infrastrukture izkazuje v višji omrežnini.

OBČINA CERKNICA

Na podlagi Odloka o porabi koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo (Uradni list RS, št. 58/10), Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08 in 46/14-ZON-C) in Statuta Občine Cerknica (Ur. list RS, št. 2/17–UPB 1) Občina Cerknica objavlja

JAVNI RAZPIS za sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo.

1. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo oziroma izvajanje ukrepov varstva okolja in narave ter vlaganj v naravne vire, in sicer za naslednje ukrepe:

a. biomeliorativni ukrepi:

- ohranjanje in vzdrževanje gozdnih jas, grmišč, logov,
- izdelava in vzdrževanje vodnih habitatov (kaluža, mlaka, mokrišče, vodni viri ipd.),
- vzdrževanje gozdnih robov, pasišč in remiz za malo divjad,
- nakup in sadnja ter zaščita avtohtonih in rastišču primernih plodonosnih grmovnih in drevesnih vrst,
- izdelava, postavitve in vzdrževanje gnezdilnic, solnic, umetnih dupel in prež;

b. biotehnični ukrepi:

- krmljenje divjadi,
- vzdrževanje krmnih in pridelovalnih njiv;

c. tehnični ukrepi:

- čistilne akcije,
- čiščenje divjih odlagališč,
- nabava preventivnih zaščitnih sredstev za preprečevanje škode od divjadi,
- izobraževanja in obveščanja prebivalcev/šolarjev o stanju in odnosu do gozdnih živali/divjadi in o gozdnem bontonu.

Aktivnosti se morajo izvajati v skladu s pogodbo o sofinanciranju aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo, s koncesijsko pogodbo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, s programi in načrti upravljanja z divjadjo, s predpisi s področja lovstva, ohranjanja narave, varstva okolja in zaščite živali ter z drugimi veljavnimi predpisi.

2. OSNOVNI POGOJI ZA KANDIDIRANJE NA JAVNEM RAZPISU

Vlagatelj mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- je v Republiki Sloveniji registriran kot lovska družina,
- ima sklenjeno veljavno koncesijsko pogodbo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo za lovišče, ki leži v občini Cerknica,
- ni v postopku prisilne poravnave, stečaja ali likvidacijskem postopku,
- ima poravnane davke, prispevke in druge obvezne dajatve državi in občini.

3. MERILA ZA DODELITEV IN VIŠINA SREDSTEV

Vsak vlagatelj prejme sorazmerni del sredstev glede na lovno površino lovišča, ki leži v občini Cerknica, oziroma so sredstva

enaka sorazmernemu delu vplačane koncesijske dajatve. Če se sredstva ne porabijo, se ostanek sredstev enakomerno porazdeli med izbrane vlagatelje.

4. VIŠINA IN ROK PORABE DODELJENIH SREDSTEV

Okvirna višina sredstev je 2500 EUR. Dodeljena sredstva za tekoče leto morajo biti v tekočem letu tudi porabljena.

5. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija za vlogo na javni razpis za sofinanciranje aktivnosti za trajnostno gospodarjenje z divjadjo vsebuje:

- besedilo javnega razpisa,
- navodila vlagateljem za izpolnjevanje obrazcev,
- obrazce:
- obrazec PRIJAVA NA RAZPIS,
- obrazec IZJAVA VLAGATELJA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV,
- obrazec – VZOREC POGODBE.

Vloga mora biti izdelana v skladu z razpisno dokumentacijo.

6. NAČIN, ČAS IN KRAJ ODDAJE VLOG NA JAVNI RAZPIS

Vlagatelji morajo popolne vloge oddati osebno ali po pošti kot priporočeno pošiljko (velja datum poštnega žiga) na naslov: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, najpozneje do 7. 8. 2023. Vloga se šteje za pravočasno, če je oddana priporočeno po pošti najpozneje na zadnji dan prijave, tj. 7. 8. 2023, ali do 15. ure tega dne v sprejemni pisarni Občine Cerknica.

Vloga mora biti vložena na predpisanih obrazcih, ki so navedeni v razpisu oziroma v razpisni dokumentaciji. Razpisna dokumentacija, ki obsega vse obrazce, je vlagateljem na voljo od dneva objave javnega razpisa v sprejemni pisarni Občine Cerknica ter na spletni strani Občine Cerknica www.cerknica.si.

Vloga mora biti poslana v zaprti ovojnici z obvezno navedbo na sprednji strani »NE ODPIRAJ – VLOGA NA JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE AKTIVNOSTI TRAJNOSTNEGA GOSPODARJENJA Z DIVJADJO«. Na hrbtni strani mora biti naveden naslov vlagatelja.

7. NAČIN REŠEVANJA VLOG

Vloge, prispele na javni razpis, bo v roku 14 dni odprla in obravnavala tričlanska komisija, imenovana s strani župana (v nadaljevanju komisija). Odpiranje vlog ni javno. Če komisija ugotovi, da je vloga nepopolna, pozove vlagatelja, da v roku 8 dni odpravi pomanjkljivosti oziroma vlogo ustrezno dopolni. Dopolnjeno vlogo morajo

vlagatelji dostaviti osebno ali poslati v zaprti ovojnici na naslov: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica. Šteje se, da je dopolnjena vloga prispela pravočasno, če je bila najpoznejše zadnji dan roka za oddajo dopolnjenih vlog oddana na pošti s priporočeno pošiljko ali tega dne v prostorih Občine Cerknica.

Na ovojnici morata biti na vidnem mestu napis »NE ODPIRAJ, DOPOLNJENA VLOGA ZA JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE AKTIVNOSTI TRAJNOSTNEGA GOSPODARJENJA Z DIVJADJO« in na hrbtni strani poln naslov pošiljatelja.

Nepopolne vloge, ki jih vlagatelji ne bodo dopolnili v navedenem roku ali jih bodo dopolnili neustrezno, bodo zavržene.

Vlagatelji bodo prejeli sklep o višini odobrenih sredstev. Po preteku pritožbenega roka se bodo z upravičenci sklenile pogodbe o dodelitvi sredstev.

8. DODATNE INFORMACIJE V POVEZAVI Z RAZPISOM

Dodatna pojasnila lahko zainteresirani dobijo na naslovu: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, kontaktna oseba: Jasna Zalar (tel. št.: (01) 70 90 634, jasna.zalar@cerknica.si).

Številka: 410-0035/2023

Datum: 6. 7. 2023

OBČINA CERKNICA

Župan

Marko RUPAR

Na podlagi Zakona o športu, Odloka o postopku in merilih za sofinanciranje Letnega programa športa v Občini Cerknica (Ur. l. RS, št. 46/18) in 5. člena Pravilnikov o pogojih za oddajo Športne dvorane v Cerknici, Športne dvorane na Rakeku, Telovadnice Rakek in Telovadnice Grahovo v najem Občina Cerknica objavlja

JAVNI RAZPIS za koriščenje terminov v Športni dvorani Cerknica, Športni dvorani Rakek, Telovadnici Rakek in Telovadnici Grahovo v obdobju od 1. 9. 2023 do 24. 6. 2024.

1.

Občina Cerknica razpisuje koriščenje naslednjih terminov za posamezno lokacijo:

- Športna dvorana Cerknica: od ponedeljka do petka od 15.30 do 22.00, izjemoma za vadbo in prireditve tudi ob sobotah in nedeljah od 8.00 do 22.00;
- Športna dvorana Rakek: od ponedeljka do petka od 16.00 do 22.00, izjemoma za vadbo in prireditve tudi ob sobotah in nedeljah od 8.00 do 22.00;
- Telovadnica Rakek (velika in mala): od ponedeljka do petka od 14.00 do 22.00, izjemoma za vadbo in prireditve tudi ob sobotah in nedeljah od 8.00 do 22.00;
- Telovadnica Grahovo (velika in mala): od ponedeljka do petka od 16.00 do 22.00, izjemoma za vadbo in prireditve tudi ob sobotah in nedeljah od 8.00 do 22.00.

Na razpisu lahko sodelujejo osnovne šole, društva invalidov, športna društva in klubi, ostala društva, klubi, organizacije in skupine.

2.

Vsi uporabniki pošljejo pisno prijavo na predpisanih obrazcih, ki so objavljeni na spletni strani Občine Cerknica (www.cerknica.si), z navedbo:

- imena zelene športne dvorane ali telovadnice,
- vsebine vadbe ali prireditve v objektu z navedbo starostnega programa (do 18 let ali nad 18 let),
- zelenega in rezervnega tedenskega termina,
- števila ur vadbe tedensko,
- števila ljudi v vadbeni skupini,
- odgovorne osebe najemnika,
- obdobje uporabe v razpisanem obdobju,
- naslov z davčno številko pravne ali fizične osebe, ki bo plačnik najema.

3.

Na podlagi prejetih popolnih prijav bo v skladu s sprejetimi pogoji in načinom oddaje v najem, kot jih določajo Pravilniki o pogojih za oddajo Športne dvorane v Cerknici, Športne dvorane na Rakeku, Telovadnice Rakek in Telovadnice Grahovo v najem, izdelan terminski načrt uporabe športnih dvoran in telovadnic za šolsko leto 2023/2024.

4.

Rok za prijavo na javni razpis je 28. 7. 2023.

5.

Svojo prijavo pošljite na naslov: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom: »Prijava na javni razpis koriščenje terminov v ŠD Cerknica, ŠD Rakek, Telovadnici Rakek in Telovadnici Grahovo«.

Na hrbtni strani mora biti naveden naslov vlagatelja.

6.

Z izbranimi najemniki bodo skladno s Pravilniki o pogojih za oddajo Športne dvorane v Cerknici, Športne dvorane na Rakeku, Telovadnice Rakek in Telovadnice Grahovo v najem ter skladno z odredbami o višini najemnin Športne dvorane v Cerknici, Športne dvorane na Rakeku, Telovadnice Rakek in Telovadnice Grahovo, sklenjene pogodbe. Pravilniki in odredbe so objavljeni na spletni strani Občine Cerknica (www.cerknica.si).

Številka: 410-0032/2023

Cerknica, 6. 7. 2023

OBČINA CERKNICA

Župan

Marko RUPAR

Zlate petice – priznanja najuspešnejšim učencem

Župan Marko Rupar je 16. junija v Kulturnem domu Cerknica podelil priznanja najuspešnejšim učenkam in učencem ter njihovim mentorjem iz Osnovne šole (OŠ) Notranjski odred Cerknica, Podružnične šole (PŠ) »11. maj« Grahovo, PŠ Maksima Gasparija Begunje, OŠ »Jožeta Krajca« Rakek in Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica. Župan je v nagovoru povedal, da mu je podeljevanje priznanj nadobudnim in perspektivnim mladim ljudem v posebno veselje. »Verjamem, da boste talente unovčili tudi za dobrobit celotne skupnosti. Kot odrasli namreč velikokrat pozabimo, da so sposobnosti, s katerimi razpolagamo, tudi neke vrste družbena odgovornost,« je poudaril.

Prireditve je povezovala Maruša Mele Pavlin, za kulturni program pa so poskrbeli učenci osnovnih šol in glasbene šole. Nastopili so Fantovski pevski zbor OŠ Cerknica, skupina Chicas iz Plesnega kluba Evora, Meta Hrobat, Bernard Mišič, Zala Mele, Nala Kočevar, Lana Marolt in Nikolina Rosić iz glasbene šole, pevki Žana Juhart in Ana Mazi iz rakovške šole ter Skupina ljudskega izročila PŠ Begunje.

Letos se je skupno 27 učenk in učencev razveselilo priznanja zlata petica za odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole, in sicer: **Manca Pohole, Anže Štrukelj, Tim Zidar, Klara Zwölf, Teja Požes, Neža Špeh, Nike Žnidaršič Čuk, Paulina Ileršič, Anika Špitalar, Maša Tekavc, Mark Borštnik, Nala Kočevar, Tinkara Lunka, Ana Mele, Tisa Rogelj, Gabriel Udovič, Zoja Žurga, Sara Čokl, Klemen Korče, Neža Košir, Živa Kovač in Ela Lovko. Živa Petkovšek, Tjaša Škof, Klarisa Gorjup, Erik Šen in Marta Žeželj** pa so poleg zlata petice prejeli tudi priznanje župana za zlata priznanja na državnih šolskih tekmovanjih.

Na različnih tekmovanjih so se izkazali tudi učenci drugih razredov. Na najvišji, državni ravni so zlata priznanja

prejeli: **Neža Rikke Rutar, Maša Nared, Maruša Otoničar, Kristina Žnidaršič, Paskal Dokler, Luka Predanič, Pia Furlan, Aljaž Škrli, Val Črmelj, Lena Meden in Voranc Humar.**

Za doseženo prvo mesto na državnih športnih tekmovanjih so priznanja prejeli **Lovro Žnidarič, Doroteja Opeka, Beti Zalar, Jan Urbas in Manca Bajt.** Učenci glasbene šole **Lena Meden, Gaja Čelebič, Meta Hrobat, Paskal Dokler, Matic Kočevar in Martin Rupar** pa so se izkazali na glasbenih tekmovanjih.

Za uspehe otrok so poleg staršev zaslužni tudi učitelji in ravnatelj, ki jim je župan prav tako podelil priznanja. Prejeli so jih: Desi Maksič, Maja Mihelčič, Marjeta Turšič, Nuša Ponikvar, Jasmina Mulc, Nataša Korče, Nuša Rožanc, Simona Vampelj, Anamarija Tušar, Janez Žnidaršič, Vladislav Šivec, Jasmina Vidrih, Marjetka Rupar, Tjaša Torul, Manca Gorup, Lara Vereš, Marjeta Košir, Sandra Palcich, Anita Šen, Irena Peteh Kranjc, Lea Sterle, Katja Mlinar, Mojca Brank, Mateja Klavžar, Roland Mahnič, Jernej Gantar, Milivoj Matkovič, Anita Knez in Ines Ožbolt.

Seja upravnega odbora LAS

8. junija je v sejni sobi cerkniške občinske hiše potekala 32. seja Upravnega odbora Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska, ki mu predseduje župan **Marko Rupar**. LAS Notranjska trenutno šteje 62 članov, od tega je sedem članov iz občine Bloke, 34 iz občine Cerknica, 16 iz občine Loška dolina, pet članov pa je iz ostalih občin. LAS povezuje javni, ekonomski in zasebni sektor. Na seji so se osredotočili na vsebinsko pripravo Strategije lokalnega razvoja s poudarkom na analizi stanja, opredelitvi izzivov, ukrepov in kazalnikov, ki so jih deležniki oblikovali v okviru petih delavnic. Potrjena matrika na Upravnem odboru LAS in Skupščini LAS bo podlaga za dokončanje strategije in nadaljnje črpanje sredstev. V obdobju do leta 2027 naj bi LAS Notranjska po dosedanjih informacijah razpolagal s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v višini 768.598,77 evra in sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 850.667,15 evra. ■

Čestitke gasilem z Dolenjega Jezera za 100 let delovanja!

24. junija je Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Dolenje Jezero praznovalo častitljiv jubilej. Preden je obiskovalce na parkirišču pri Centru za obiskovalce Cerkniško jezero začel zabavati Ansambel Naveza, so se stoti obletnici gasilskega delovanja na Dolenjem Jezeru poklonili z gasilsko parado in kulturnim programom. Gostje iz Gasilske zveze Slovenije, Gasilske zveze Cerknica, regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko, občinskega štaba Civilne zaščite Cerknica, Notranjskega parka ter iz okoliških gasilskih društev so se skupaj s ponosnimi vaščani spomnili začetkov in pomena dobre gasilske organiziranosti. Leta 1923 se je ustanovni odbor PGD Dolenje Jezero prvič sestel pri Francu Mulcu, še istega leta pa so se rojaki na Dolenjem Jezeru že lotili izgradnje prvega gasilskega doma. Leta 1982 so dom povečali in adaptirali, ohranil pa je status stičišča in družbenega središča v kraju. »Naše društvo je pravi dom za naše člane. Danes smo ponosni na 176 članov, med njimi 29 operativnih gasilcev, ki so naše ključno orožje v boju z ognjem, ter 26 pionirjev in mladincev, ki so naša prihodnost in upanje,« je v nagovoru povedal predsednik PGD Dolenje Jezero **Jan Kebe**. Za vsa prizadevanja se je gasilem z Dolenjega Jezera s plaketo Občine Cerknica poklonil tudi župan **Marko Rupar**. ■

Na Rakeku še drugič slovesni prevzem

3. junija so gasilci Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Rakek pripravili slovesnost ob prevzemu doma zaščite in reševanja, župan **Marko Rupar** pa jim je ob tej priložnosti predal še ključke novega moštvenga vozila. Slovesni dogodek so počastili tudi kolegi gasilci iz drugih društev Gasilske zveze Cerknica in drugi gostje. Prireditelj je povezovala **Maja Malc**, kulturni program so pripravili Dragonarji generala Maistra in učenci rakovške šole. Za blagoslov je poskrbel rakovski župnik **Gregor Gorenc**. Po uradni slovesnosti se je začela zabava z ansamblom Mladi gamsi, obiskovalci pa so lahko svojo srečo preizkusili tudi na srečelovu. Objekt je tako dočakal še drugi prevzem, ki so ga gasilci PGD Rakek napovedali že ob uradni predaji Doma zaščite in reševanja z medgeneracijskim centrom 18. novembra 2022. Župan Marko Rupar je v svojem nagovoru poudaril, da pričakuje, da bo ta objekt povezoval in ne razdvajal, kot se je to zgodilo novembra, ter da si pomagamo tako v težkih kot v veselih trenutkih. ■

Podpis pogodbe o opravljanju gasilske službe

14. junija je Občina Cerknica z Gasilsko zvezo Cerknica in s predsedniki petnajstih gasilskih društev podpisala pogodbo o opravljanju javne gasilske službe v občini Cerknica, ki opredeljuje naloge, organizacijo, sredstva, nadzor, obseg javne gasilske službe. V 8. členu te pogodbe je tudi zapisano, da se višina dodeljenih sredstev za naloge prostovoljnih gasilskih društev ter za organizacijske in strokovne naloge Gasilske zveze Cerknica vsako leto posebej opredeli z aneksom k pogodbi.

Tako so predsedniki poleg pogodbe podpisali tudi anekso financiranju za leto 2023. Župan Marko Rupar je pohvalil sodelovanje z gasilskimi društvi in jim obljubil, da jim bo občina tudi v prihodnje stala ob strani pri nakupu vozil, opreme in pri investicijskih vlaganjih v gasilske domove. »V prihodnje se bo treba lotiti izgradnje novega gasilskega doma v Martinjaku, obnove sta potrebna tudi gasilska doma v Otavah in na Gorenjem Jezeru. Verjamem, da bomo rešili tudi to,« je bil optimističen župan. ■

5. redna seja

Svetniki Občinskega sveta Občine Cerknica so se 1. junija sestali na 5. redni seji, na kateri so obravnavali trinajst točk dnevnega reda. V dnevni red so svetniki Naše Notranjske naknadno umestili še točko o osnutku Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Notranjski regijski park. Predlog, da se omenjeni odlok obravnava po skrajšanem postopku, ni bil sprejet. So pa svetniki potrdili prvi letošnji rebalans proračuna, ki predvideva prihodke v višini nekaj več kot 16,8 milijona evrov in odhodke v višini skoraj 19,4 milijona evrov, z neto financiranjem v višini 1.966.239 evrov. Z rebalansom se del sredstev namesto rekonstrukciji ceste skozi Žerovnico namenja izgradnji kanalizacije Dolenje Jezero. Po potrditvi svetnikov bo občina vse do konca leta podaljšala veljavnost subvencije za znižano plačilo vrtca glede na starostno obdobje in dohodkovni razred, če plačilo ni sofinancirano iz državnega proračuna. Subvencija bi se sicer upoštevala samo še do konca avgusta. Med drugim so bili občinskemu svetu predstavljeni letna poročila Javnega podjetja Komunala Cerknica, Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica, Notranjskega parka in Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek ter statistični pregled dela Policijske postaje Cerknica. Imenovani so bili tudi predstavniki Občinske volilne komisije in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. ■

Rdeči križ ima nove prostore

Območno združenje Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke je dobilo nove prostore. Združenje se je moralo zaradi potreb cerkniške policijske postaje preseliti. Občina Cerknica je pred kratkim kupila objekt na Partizanski 2 a v Cerknici in prostore v pritličju in kleti odstopila Rdečemu križu. Kot je povedala predsednica območnega združenja **Meta Zalar** na slovesnem odprtju 2. junija, so zelo zadovoljni, ker je občinska uprava prisluhnila njihovim potrebam in jim zagotovila nove prostore. Ključje je Meti Zalar predal župan **Marko Rupar**, ki je poudaril, kako pomembna je organizacija Rdečega križa za lokalno skupnost. Verjame, da bodo z novimi prostori zadovoljni koordinatorji, prostovoljci in uporabniki. »Želim si, da bi vas obiskalo čim manj ljudi, vendar je glede na stanje in draginjo to težko pričakovati. Bodo pa uporabniki na tem mestu zagotovo dobili vso pomoč in podporo,« je povedal. Odprtja novih prostorov so se udeležili tudi poslanec Državnega zbora RS **Zoran Mojškerc**, direktorica občinske uprave **Irena Zalar** in poveljnik občinskega štaba Civilne zaščite Cerknica **Matjaž Knap**. ■

Vir: www.cerknica.si Fotograf: Ljubo Vukelič

Posvet o trajnostnem razvoju

Notranjsko-primorske novice (NPN) so v sodelovanju z regionalno gospodarsko zbornico Postojna, Mrežnim podjetniškim inkubatorjem Perspektiva, Regionalno razvojno agencijo (RRA) Zeleni kras in Zavodom znanje Postojna 15. junija v Postojni pripravile posvet o trajnostnem gospodarstvu v regiji.

V uvodu je direktor RRA Zeleni kras in direktor Gospodarske zbornice Slovenije, Regionalne zbornice Postojna **mag. Boštjan Požar** predstavil kazalnike o razvitosti, ki kažejo, da je regiji v zadnjih letih sicer uspel velik preboj, pa je kljub temu še vedno na repu slovenskih regij. O tem, kako doseči regionalno soglasje za skupen, trajnostno vzdržan razvoj regije in kako zmanjšati razvojni zaostanek regije glede na druge regije v državi so v prvem delu posveta razpravljali predsednik razvojnega sveta RRA Zeleni kras in župan občine Cerknica **Marko Rupar**, direktorica Šolskega centra Postojna **Helena Posega Dolenc**, direktor Notranjskega regijskega parka **Matevž Podjed** in predstavnik pobude ZAplanA 1890 **dr. Benjamin Leskovec**. Kot je izpostavil Rupar, se trajnost prevečkrat konča pri birokratskih ovirah. Občine so ukalupljene v zakonske naloge, tako da velikokrat sploh nimajo možnosti izkoristiti pobud iz lokalnega okolja in jim pomagati. Vsi sogovorniki so se sicer strinjali, da je z gospodarsko svobodo in samoiniciativnostjo posameznikov

po vzoru Avstrije, Nemčije, Švice moč generirati razvoj lokalnega okolja. Posvet je vodila **dr. Violeta Bulc**, ki je v drugem delu dogodka spodbudila predstavnike gospodarskih družb SKILLUP SOLUTIONS, ebm-papst Slovenija, Kolektor ATP, DS Smith – Logatec in Fragmat Tim k razmisleku o možnostih povečanja gospodarskega, okoljskega in družbenega kapitala ter krepitvi razvojnih potencialov v podjetjih. Ne glede na vse tehnološke pridobitve pa je bilo iz razprave moč razbrati, da ključno vlogo v vsakem uspešnem podjetju še vedno predstavlja kakovostna delovna sila, ki je v regiji primanjkuje. Poleg župana Marka Ruparja se je dogodka udeležil tudi podžupan **Domen Petan**. Pobudnica dogodka in direktorica NPN **Jelka Lekše** je tako sodelujoče spodbudila k poglobljenemu razmisleku o skladnem, usmerjenem razvoju regije in poskrbela, da so imeli deležniki in odločevalci možnost izmenjave mnenj. Tudi tovrstni dogodki lahko pripomorejo h kakovostnejšemu soodločanju o skupnih ciljih.

www.lekarnaljubljana.si
Veljavnost od 15. 6. do 28. 8. 2023

ZDRAVO

Čas za sprostitve in poletne čarovnije.

izbrano iz kataloga ugodnosti

MAGNEZIJ 400 MG

Prehransko dopolnilo s sladilom vsebuje magnezijev citrat in riboflavin, v obliki zrnc za pripravo napitka, okus pomaranče in limone, 20 vrečk.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 9,95 €
cena s Kartico zvestobe

7,96 € + 2 POPUST: 20%

UŠESNI ČEPKI SWEDSAFE GLASBA / PLAVANJE

Preprečujejo vstop vode v ušesa, zmanjšajo glasnost motečih zvokov. Na voljo velikosti S (6-11 mm) in L (7-12 mm). 1 par.

redna cena: 3,86 €
cena s Kartico zvestobe

3,09 € + 1 POPUST: 20%

VESCIN GEL

Za nego utrujenih in težkih nog z escinom in mentolom, 150 ml.

redna cena: 12,74 €
cena s Kartico zvestobe

10,19 € + 3 POPUST: 20%

POTOVALNI KOMPLET SILVER CARE

Vsebuje potovalno zobno ščetko in zobni gel z okusom mete, 50 ml.

redna cena: 4,20 €
cena s Kartico zvestobe

3,36 € + 1 POPUST: 20%

OBLIŽI MASTER AID CUTIFLEX

Ščitijo pred vdorom vode in bakterij. Različne velikosti in količine. Medicinski pripomočki.

20% popust

MLEKO ZA SONČENJE ZF 20

Mleko za sončenje s kakavovim maslom, 200 ml.

redna cena: 10,01 €
cena s Kartico zvestobe

8,01 € + 2 POPUST: 20%

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite **080 71 171!**

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarna Ljubljana, specializiranih prodajalnih LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolč zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 15. 6. do 28. 8. 2023 oz. do prodaje zalog.

Lekarna Ljubljana

Čestitke dobitnikom občinskih priznanj

9. junija je v Kulturnem domu Cerknica potekala slavnostna seja Občinskega sveta Občine Cerknica s podelitvijo občinskih priznanj. Komisija za priznanja v sestavi Anže Bajc (predsednik) in člani Marko Kranjc, Iva Dimic, Franc Petrič in Nebojša Pavlovič je na 1. redni seji 16. maja sprejela usklajeni predlog dodelitve priznanj Občine Cerknica za leto 2023.

Za dolgoletno članstvo v območni organizaciji Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke sta bronasti taborski znak prejeli **Mara Turk** in **Vlasta Kebe**. Mara Turk prostovoljno skrbi za starejše, invalidne in socialno šibke v Krajevni skupnosti Rakek. Vlasti Kebe pa gre poleg razvoja programov in delavnic za mlade zasluga, da krvodajalske akcije potekajo v cerkniški šoli. Bronasti taborski znak so si za naravovarstveno akcijo prostovoljnega in požrtvovalnega reševanja dvoživk prislužili Varuhi dvoživk Cerkniško jezero »Cuprniške žabe« s pobudnicama **Heleno Bavec** in **Veroniko Pavlič**. Gre za neformalno skupino, ki jo je organizacijsko, s posebnim prizadevanjem **Rudija Kraševca**, podprl tudi Notranjski park. Letos je 65 prostovoljcem uspelo rešiti več kot 8300 žab, še vedno pa jih je pod kolesi končalo nekaj več kot 4200. Trajnega izboljšanja varnosti dvoživk v prometu še ni na vidiku, zato bo njihova pomoč še naprej ključnega pomena za njihovo preživetje.

Med dobitnike srebrnega taborskega priznanja so se vpisali Vaška skupnost Selšček, ki skrbi za urejenost kraja, ohranjanje

tradicije in povezovanje krajanov, **Valentin Šubic** za dejavno obiskovanje in fotografiranje dogodkov ter **Izak Hribar Meden** za organizacijo odmevnih športnih in turističnih prireditev. V Selščku so dokazali, da je za prijetno sobivanje in razvoj kraja pomembno sodelovanje, pri tem pa šteje vsak posameznik. Z vaškimi dogodki, kot so kresovanje, tradicionalna košnja, vaški piknik, pustovanje ter čistilna in obnovitvena dela, stremijo h gradnji in krepitvi tako medsebojnih odnosov kot vasi. Zvest obiskovalec raznovrstnih dogodkov v občini pa je Valentin Šubic. Ko ga s fotoaparatom ne opazimo na prireditvah, ga lahko zagotovo srečamo na Cerkniškem jezeru, ki mu daje ustvarjalni navdih. Fotografije z lepotami Cerkniškega ježe večkrat razstavi. Izak Hribar Meden pa narave ne opazuje skozi razstave, ampak skozi šport. Že več kot desetletje skrbi za rekreativni in tekmovalni šport na Cerkniškem. Leta 2022 in 2023 mu je uspelo od ideje do izvedbe v Cerknici organizirati množično tekaško prireditev Cerkniški polmaraton in s tem tudi Notranjsko umestiti na slovenski tekaški zemljevid.

Za dolgoletno društveno udejstvovanje in podporo različnim organizacijam si je zlati taborski znak prislužil **Maksimiljan Turšič**. Čeprav ga večina pozna kot dolgoletnega načelnika Upravne enote Cerknica in člana številnih odborov, pa je bil Turšič eden od ustanoviteljev in prvi predsednik Društva ljubiteljev gradu Snežnik, dejaven je v Turističnem društvu Menišija, Društvu biodinamikov Notranjska, Piparskem društvu in pri lokostrelcih Telesnokulturnega društva Sovica. Maksimiljan Turšič kot velik ljubitelj kulture in športa podpira najraznovrstnejše dejavnosti in se redno udeležuje najrazličnejših dogodkov.

Za napredek služb zaščite in reševanja ter usklajeno koordiniranje pa je kot poveljnik občinskega štaba Civilne zaščite (CZ) Cerknica zlati taborski znak prejel tudi **Matjaž Knap**. V lokalno okolje se vključuje prek najrazličnejših funkcij. Že več let uspešno vodi Prostovoljno gasilsko društvo Cerknica. Zavzema se za čim boljše pogoje delovanja društva, za dobro opremljenost in pregledno organiziranost. Skupaj z drugimi gasilci in kot predsednik občinskega štaba CZ Cerknica je bil prisoten pri intervencijah, poplavalah, vetrolomih, požarih, v boju proti covidu-19. Prav tako odgovorno in uspešno vodi tudi Pustno društvo Cerknica. Pustovanje je pod njegovim vodstvom organizacijsko napredovalo, pustne prireditve postajajo vse bolj prepoznavne in vsebinsko nadgrajene.

Letošnje priznanje »12. junij« je šlo v roke **Nadi Skuk**. Na predlog Mažoretnega, twirling in plesnega kluba Mace Cerknica ga je prejela za 25-letno uspešno vodenje omenjenega kluba ter promocijo tega športa tako na občinski kot državni ravni. Bila je pobudnica ustanoviteljic Mažoretne in twirling zveze Slovenije ter ji kar 20 let uspešno predsedovala. S so-mišljenicami je dosegla, da se je v Sloveniji začelo aktivno ukvarjanje s twirling disciplino.

Po vzpostavitvi slovenskega tekmovalnega sistema so se tudi člani cerkniškega kluba pod njenim skrbnim in odgovornim vodstvom udeleževali državnih tekmovanj, z odličnimi rezultati pa osvojili dovolj točk, da so svoje tekmovalne nastope sodnikom pokazali tudi na evropski in svetovni ravni.

Z nazivom častni občan se lahko pohvali **Miroslav Levar**. Skupina podjetnikov ga je predlagala zaradi njegovega prispevka pri napredku in razvoju gospodarstva občine. Kot piše v obrazložitvi, je bil Levar vzor in motivator številnim, ki so se podali na pot podjetništva, ter pomemben soustvarjalec pozitivne klime za razvoj gospodarske dejavnosti v občini Cerknica. Od leta 1991 naprej je z vizijo, predanostjo in

delovnimi dosežki prispeval k razvoju in začetku številnih gospodarskih dejavnosti, kar je prispevalo k večji zaposlenosti v občini Cerknica. Pomemben pečat pa je pustil tudi kot župan. Uspele so mu pomembne pridobitve: nova lekarna v zdravstvenem domu, obnovljen kulturni dom, center starejših, Gasilski dom Cerknica, nova industrijska cona, novo trgovsko središče z bencinsko črpalko, vzpostavitev boljših pogojev v vrtcih, šolah, kulturi, športu, društvih, več delovnih mest, več stanovanj, več zazidljivih parcel, urejanje pločnikov za pešce, vodovodov in kanalizacij.

Tudi danes imajo občine številne potrebe, ki pa jih po besedah župana **Marka Ruparja** Vlada RS ne zna ustrezno finančno ovrednotiti. Občine so po njegovem prepričanju gonilo razvoja, česar se pristojni premalo zavedajo. Obsodil je poniževalen odnos do županskega dela, ki otežuje politično udejstvovanje sposobnih posameznikov. V svojem govoru se je zavzel tudi za iskanje konsenza in zasledovanje skupnega cilja dobrobiti občine in občanov.

Kako povezani in pogumni so v svojih ravnanjih, so pokazali tudi člani Jamarskega društva Rakek, ki jim je

župan za uspešno izpeljano jamarsko reševalno akcijo v Vranjedolski jami nad Dolenjo vasjo podelil posebno priznanje Občine Cerknica. Pohvala gre seveda vsem službam zaščite in reševanja, vendar brez požrtvovalnosti, odzivnosti in strokovnega poznavanja članov domačega društva reševanje ne bi bilo tako uspešno.

Kulturni program s prepletom letnih časov je pripravila režiserka **Jelena Oleami**. Nastopili so pevka **Rebeka Hren Dragolič**, harfistka **Anja Gaberc**, plesalec **Gašper Kunšek** ter plesalci Kulturno-izobraževalnega društva Plesonoga in Kulturnega društva Rak Rakek. Program je v celoto povezala **Sanja Rejc**.

Lokalni junak

Na prvem programu Radia Slovenija predvajajo oddajo Lokalni junak. Po vseh slovenskih regijah in krajih radijci iščejo in predstavljajo lokalne junake, ki zavzeto, nadpovprečno in predano opravljajo svoje delo ali prostočasno dejavnost. V oddaji 10. junija se je voditelj **Marko Škrlič** pogovarjal s Cerkničanom **Matjažem Knapom**, brez katerega v občini mine le redkokateri dogodek. Je uspešen podjetnik, predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Cerknica in Pustnega društva Cerknica ter poveljnik občinskega štaba Civilne zaščite Cerknica.

Prvi.rtvsl.si

Gostovanje v Opatiji

V organizaciji Hrvatskega sabora kulture je na začetku junija v Opatiji v Centru Gervais potekalo 36. državno tekmovanje hrvaških pihalnih orkestrrov, kjer se je zbralo več kot petsto glasbenikov. Dirigent cerkniške godbe **Mitja Dragolič** je bil kot žirant povabljen na dvodnevni dogodek, na katerem se je predstavilo dvanajst pihalnih orkestrrov v B- in D-kategoriji. Orkestri, ki nastopijo v tekmovalnem programu, morajo skozi predhodno selekcijo v svojih županijah. Glasbeniki so se udeležili tudi sobotnega revialnega programa s korakanjem na tradicionalni Ljetni balinjeradi, ki je že trideset let edinstvena opatijska karnevalska atrakcija, ko vozila na balinjerah z veliko hitrostjo drvi po glavni opatijski rivieri ob skandiranju več tisoč zbranih. Godba Cerknica je predstavljala slovenske godbe in na tekmovanju nastopila kot gostujoči orkester.

Vesna Telič Kovač Kristjan Kraševac

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa preseneti z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V juniju sta 90. rojstni dan praznovala **Anton Udovič** iz Grahovega in **Jože Adamič** iz Podskrajnika.

50 let KZA

V Zvezo klubov zdravljenih alkoholikov Slovenije je vključenih trinajst društev. Med njimi tudi Klub zdravljenih alkoholikov (KZA) Cerknica, ki letos praznuje 50 let svojega obstoja. Abrahama je društvo v soboto, 17. junija, proslavilo s prireditvijo v Loški dolini, ki jo je obiskal tudi župan občine Cerknica **Marko Rupar**. Klubu je ob tej priložnosti podelil plaketo občine Cerknica za petdeset let obstoja ter za zasluge pri podpori ranljivim posameznikom in njihovi rehabilitaciji.

www.cerknica.si Ljubo Vukelič

300 let podružnične cerkve na Kožljeku

Podružnična cerkev sv. Joahima in sv. Ane na Kožljeku (župnija Begunje pri Cerknici) je bila zgrajena leta 1723. Letnica je vklesana v kamniti portal pri vhodnih vratih. Cerkev stoji na kožlješki planoti z nadmorsko višino 795 m in ima tri lepe baročne oltarje. Ob 300-letnem jubileju so se vaščani Kožljeka odločili, da vso cerkev generalno obnovijo. Obstoječe stanje cerkve je bilo zelo problematično. Zaradi preplitkih temeljev so nastale v zidovju cerkve velike razpoke. Tudi vsa notranjost in zunanost cerkve kličeta po obnovi. Prizadevni vaščani Kožljeka so konec maja že začeli najbolj potrebna gradbena dela. Vse temelje bodo utrdili z železobetonskim oklepom. Potem bo na vrsti celotna obnova fasade cerkve. Z ustreznimi barvami bo treba tudi na novo prepleskati vso notranjost, obnoviti bo treba del ostrejša cerkve in popraviti poškodovani del pločevine na strehi. Vso gradnjo bo nadzoroval dipl. arh. **Marijan Loboda**. Glavno odgovornost za vsa gradbena, zidarska in tesarska dela je ob zavzetem sodelovanju vaščanov Kožljeka prevzel ključar **Marko Kranjec**. Samo v slogi je moč! Majhna meniševska vasica Kožljek bo le s prijateljskim sodelovanjem prišla do celovite obnove. Ob sklepu vseh obnovitvenih del bomo imeli slovesno žegnanjsko mašo v nedeljo, 13. avgusta, ob 10.00. Sveto mašo bo v zahvalo Bogu in vsem dobrim ljudem, ki so pomagali pri obnovi cerkve, daroval škof **dr. Anton Jamnik**.

Maks Ipavec Arhiv župnije

Avtor: **Gregor Mišič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Igor Vidrih

S slikarstvom se ukvarja dobrih dvajset let. Pri petdesetih se je ob ženini spodbudi vpisal na Visoko šolo za risanje in slikanje Arthouse v Ljubljani. Študij je bil prilagojen zaposlenim osebam, a je bila večina popoldnevov in večerov nadaljnja štiri leta študija zasedena z učnim procesom, konec tedna pa so sledile domače naloge.

Za primer izpostavi, da so morali v sklopu domačih nalog prvega letnika izdelati okoli dvesto petdeset risb. Od petnajstih študentov je bil poleg Igorja le še eden, ki je študij obiskoval vzporedno s službo. Igor je študij leta 2008 uspešno zaključil in pridobil naziv diplomirani slikar. Med študijem se je v teoriji in praksi naučil risanja in slikanja z barvami, pred tem pa je povečini risal le s svinčnikom.

Risati je začel v otroštvu spontano in še pred vstopom v osnovno šolo, ki jo je obiskoval v Cerknici. Takrat je to počel po uporabljenih papirnatih vrečkah ter praznem prostoru časopisnega papirja ali knjige, saj drugega ni bilo na voljo. Pri risarskem ustvarjanju je uporabljal skoraj porabljene majhne svinčnike – iz službe mu jih je prinašal oče, ki je bil logar. S prostočasnim risanjem je nadaljeval v času srednje šole in fakultete – potihem pove, da je risal tudi med predavanji ter skušal narisati portrete nekaterih profesorjev. Lepo naj bi risal tudi oče, ostali bližnji sorodniki po mamini in očetovi strani pa so se umetniško večinoma ukvarjali z glasbo. Kot zanimivost pove, da je bila njegova mama rojena v Ameriki pred prvo svetovno vojno, tam je obiskovala prve tri razrede osnovne šole. Po vojni – v začetku dvajsetih let prejšnjega stoletja – se je cela družina preselila nazaj v Slovenijo. Na drugem kontinentu, na Kitajskem, sta rojena tudi Igorjeva vnuka, kjer je hči z možem živela šest let, sedaj pa so se preselili v ZDA.

Igor je bil kot diplomiran inženir elektrotehnike celo poklicno pot od 1979. leta dalje zaposlen na Telekomu Slovenije v Ljubljani, večino časa na vodstvenih položajih. Poudari, da je delo sicer obvladal, a se je moral izobraziti na področju vodenja in dela z ljudmi, kar je bilo zanj celotno kariero najzahtevnejše. Izpostavi, da v službo ni rad hodil, je bilo pa treba preživeti. Po tridesetem letu je risarsko dejavnost za dvajset let opustil ter svoj čas namenil družinskemu življenju, službi in gradnji hiše na Lipsenju. Želja po risanju je bila cel čas prisotna.

Njegova slikarska dela so bila na voljo za ogled na skupinskih razstavah po včlanitvi v Kulturno-umetniško društvo Pa-leta. Člani se enkrat tedensko redno dobivajo na triurnih srečanjih, pri njihovem ustvarjanju pa jim kot mentorji pomagajo akademski slikarji iz lokalnega okolja. Igorjeva prva samostojna razstava slikarskih del je bila pred slabima dvema letoma v Zavodu Ars Viva v Podcerkvi. Pod imenom »Čopič pripoveduje« pa se skriva druga samostojna razstava njegovih slikarskih del, ki so bila letošnjega maja in junija na ogled v cerkniški knjižnici. Razstava obsega dela iz obdobja zadnjih treh let. Narejena so v slikarskih tehnikah na oljni in akrilni osnovi. Poleg omenjenih dveh tehnik riše še v tehniki suhi pastel (barvni svinčniki). Zadnje leto in pol je članstvo v Pa-leti dopolnil s članstvom v likovni sekciji Kulturnega društva Rak Rakek.

Igor proces slikanja začne z idejo, takrat že v grobem oblikuje motiv, ki pa v drugi fazi preide v skico.

Prek oblikovanja skice pride do postavljanja kompozicije in izbora različnih barvnih kombinacij, kar pride še posebej do izraza pri slikanju abstraktnih motivov. Zadnja faza je izdelava motiva oz. izdelava same slike ali risbe. Igor več slika pozimi in ob dežju, ko je manj dela »okoli hiše«. Najpogosteje ustvarja zvečer, trajanje pa je pretežno odvisno od trenutnega razpoloženja. Motivi so zelo različni, med drugim slika portrete, krajino, tihožitje in abstraktnost, skozi proces iskanja motivov pa raziskuje nove sloge in tehnike.

Poleg umetnosti ga zanimajo različna področja strojništva in lesarstva. Taka dejavnost je npr. varjenje: pripomočke in orodja za lastno rabo v celoti naredi doma. Samostojno je zasnoval in izdelal tradicionalni kozolec, postavljen pa je bil ob pomoči prijateljev. Odkar je upokojen, z ženo pleše folkloro v Kulturnem društvu Bloke ter družabne plese v Društvu Bloški plesalec. Za lastno rabo se ukvarjata s kmetijstvom – pridelujeta krompir, žito in zelenjavo. Zadnje desetletje z ženo in prijatelji s kombijem potujejo po Evropi, pred tem pa so raziskali večino Slovenije.

Tradicionalni 13. Kunaverjev pohod

✍ Natalija Vrhunc 📷 Boris Perko

3. junija smo izpeljali že 13. Kunaverjev pohod z Rakeka v Rakov Škocjan in nazaj. Kljub vremensko neobetavnemu jutru se je pohoda udeležilo okoli 170 pohodnikov in skupaj smo pregnali oblake. Pred pohodom smo v sodelovanju z Mešanim pevskim zborom Kulturnega društva Rak Rakek ter Plesno skupino Mavrica pripravili kratek program s petjem, plesom in tradicionalnim pozdravom **prof. dr. Jurija Kunaverja**, sina legendarnega Pavleta Kunaverja, ki je zaslužen, da je udorna dolina Rakovega Škocjana postala prvo zavarovano območje v Sloveniji (dvanajst let pred zavarovanjem doline Sedmerih Triglavskih jezer). Za odlično povezovanje programa se zahvaljujemo **Maji Malc**, za ozvočenje pa **Sašu Dolesu**. Na poti smo se okrepčali z dobrotami Društva Klasje Cerknica, pred brunarico pa z ričetom s klobaso in s pijačo. Za dobro razpoloženje sta poskrbela harmonikar **Benjamin Škrab** in Plesna skupina Frajle. Kombinacija športa, narave, glasbe, okusne hrane in prijetnega druženja je bila glavni dobitnik, ki smo ga zadeli vsi! Hvala vsem za zaupanje in udeležbo ter se vidimo na naslednjih dogodkih Turističnega društva Rakek! ■

VGC Cerknica in CZM Petka v času poletja

✍ Sara Smaić

Večgeneracijski center (VGC) Cerknica in Center za mlade Petka bosta tudi v poletnih mesecih izvajala dejavnosti. Trije termini brezplačnega počitniškega varstva so se hitro napolnili, zato smo odprli dodatno dejavnost za popestritev počitniških dni osnovnošolcev – Druženje ob angleščini, ki bo potekalo od 14. do 18. avgusta (štiri ure v dopoldanskem času). Z učenci bomo igrali družabne igre, pekli, se zabavali, pogledali kakšen film ... vse to v angleščini! Na ta način bomo utrdili znanje, se kaj novega naučili in se hkrati zabavali. Učenci od 6. do 9. razreda vabljeni k prijavi na e-pošto center.petka@gmail.com. Pozabili nismo niti na odrasle – v sredo, 12. julija, ob 19.00 bo **Maša Simčič** pripravila Pevsko raziskovalnico za odrasle, kjer boste prek dihalnih in razteznih vaj odkrili svoje pevske sposobnosti in jih preizkusili ob petju ljudskih pesmi. Brez skrbi – vsak izmed nas v sebi skriva nekaj pevskega talenta, tako da vabljeni k prijavi na e-pošto druzinski.center.cerknica@gmail.com. Želimo vam lepo poletje in se beremo ponovno septembra! ■

Sledi Alenke Veber

✍ 📷 Marija Hribar

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica in v enoti na Rakeku smo se srečali z **Alenko Veber**, ki je skupaj z voditeljico večera **Vanjo Debevec** predstavila svojo najnovejšo knjigo Sledi: 61 babjepolskih odkruškov. Knjiga, posvečena mami Franciški, vsebuje duhovne misli, ki so bile predvajane na Radiu Slovenija, zapisi so nastajali od leta 2018 do 2021. Odkruški niso samo od kamna, temveč tudi od srca, saj prinašajo temeljne razmisleke o življenju. Za Vanjo Debevec so odkruški miselni izzivi, ki so v knjigi postali kašipoti, luči upanja, nevidne odskočne deske odločitev in koraki prepričanih v dobre izide sprememb. V zadnjem odkrušku je Alenka zapisala: »Navkljub moji šibkosti vsak dan znova, jutro za jutrom navijem niti na statve in gonim življenje naprej. Niti, ki se strgajo, zategnem skupaj. Le tako lahko tkem naprej.« Tudi z naslovnico druge knjige se Alenka dotika otroštva, saj fotografija prinaša njen ponošen čevlček mladosti, ki se je izmuznil pozabi in veselo krasi knjigo ter napoveduje vsebino, Sledi. Knjiga, ki je izšla v 1000 izvodih, je oblikovno, tehnično in tiskarsko dovršen, lep izdelek. ■

Binkoštni pohod

✉ Jolanda Cerkvenik 📷 Arhiv društva

Petdeseti dan po veliki noči nastopi binkoštna nedelja. Takrat so naši predniki poromali do cerkvice svetega Miklavža na Slivnici, da bi izprosili lepega vremena in dobre letine.

To tradicijo želi ohraniti in obuditi Turistično društvo Cerkiško jezero, zato je letos drugič pripravilo pohod na binkoštno nedeljo do cerkve svetega Miklavža. Pohodniki so lahko na pot odšli peš iz Cerknice, Begunj, Nove vasi in Grahovega ali pa so se na Slivnico odpeljali z avtomobilom. Udeležili so se svete maše, ki jo je skupaj s skavti daroval grahovski župnik **Sandi Osojnik**. Po maši je sledilo druženje pri lovski koči, kjer so se pohodniki okrepčali z dobrotami, ki so jih pripravile članice društva. Ob prijetnem klepetu je čas hitro minil in razšli smo se z obljubo, da se drugo leto na binkošti ponovno dobimo pri svetem Miklavžu. ■

Zadišalo je po bezgu

✉ 📷 Anja Purkart

Narava nam ponuja veliko okusnih dobrot, v tem času pa je prijetno zadišalo po bezgu, ki v okolici DEOS, Centra starejših Cerknica bujno raste in omamno diši. Bezeg je okusen, zdrav in povrh vsega zastonj, saj ga lahko v tem letnem času sami nabereмо. Tako so se zaposleni odpravili na pot in se vrnili s košaro, polno aromatičnih cvetov, iz katerih so nato pripravili kar nekaj dobrot. Stanovalcem je najbolj poznano bezgovo cvrtje, ki so si ga včasih pripravljali tudi sami, saj je zelo enostavna, hitro pripravljena jed, polna zdravih lastnosti. Med drugim so, tako kot vsako leto, skupaj z zaposlenimi naredili tudi bezgov sirup, ki si ga privoščijo ob posebnih priložnostih. Stanovalci so srečni in hvaležni, da so obkroženi s čudovito naravo, ki jim celotno leto nudi najrazličnejše darove. ■

Dolgo sem čakal današnjega dneva

✉ Maša Simčič 📷 Ljubo Vukelič

4. junija je Kulturno društvo (KD) Menišija v dvorani kulturno-družabnega središča v Begunjah pri Cerknici pripravilo recital pesmi Maksima Gasparija z naslovom Dolgo sem čakal današnjega dneva – naslovni verz smo si izposodili iz pesmi, ki jo je Gaspari napisal svojemu mecenu in prijatelju Josipu Sadnikarju za god. Slikarjeve pesmi so se na dogodku prepletale z življenjsko zgodbo in odlomki njegovih pisem, ki jih je za to priložnost izbral **Robert Kužnik**. **Maša Simčič** je pripravila izbor 25 pesmi, ki so bile prvič predstavljene javnosti, ter jih umestila v vezno besedilo. Kratka pesem Samota je za dogodek dobila tudi svojo melodijo. Poleg članov KD Menišija je na recitalu nastopil še pevski zbor begunjske šole; otroci so zapeli pesem Janeza Kranjca Menišija. Z dogodkom smo se poklonili spominu na umetnika ter javnosti predstavili njegovo življenje, delo in skriti pesniški talent. ■

Pohod na Krim

☞ Boža Vesel ☞ Olga Smodila

Lepo, sončno vreme je kar klicalo v naravo. Pohodniki Društva upokojencev Rakek smo se z avtomobili odpeljali proti Rakitni in parkirali ob cesti, ki vodi na Krim. Peš smo se odpravili po gozdni makadamski cesti, ki se le rahlo dviguje in je primerna za vsakogar. Krim je pokrit z gozdom in tako so poti prijetno senčnate. Je sijajno razgledišče, kar so prepoznali že avstrijski zemljemerji in ga v letih od 1817 do 1828 postavili za koordinacijsko izhodišče za izmero katastra. Še danes ima isto vlogo kot trigonometrijska točka 1. reda. Na terasi planinskega doma smo si privoščili počitek, nato pa se na poti proti domu ustavili še ob Rakiškem jezeru in si ogledali repliko rakiškega jambora, ki je že leta 1894 ponesel slavo mogočnih rakiških gozdov vse do Trsta. Pot je opremljena z informativnimi tablami v spomin na izreden podvig rakiških furmanov. ■

Srečanje notranjskih planincev v Logatcu

☞ ☞ Štefka Šebalj Mikše

Vsako leto v mesecu maju se planinke in planinci notranjskih planinskih društev srečamo. Organizator letošnjega srečanja je bilo Planinsko društvo Logatec. Zbrali smo se na Kalcah, kjer smo začeli pohod na razgledišče pod Srnjakom. Pri rimski utrdbi na Lanišču smo prisluhnili **Janezu Slabetu**, ki nam je predstavil zgodovino rimske utrdbe in pokazal najdene predmete v bližnji okolici. Sledil je vzpon do Razgledišča pod Srnjakom. Med odmorom nam je vodja pohoda **Jernej Rus** predstavil nastajanje te razgledne točke, pri kateri so še ostanki vojaške opazovalnice. Polagoma smo se začeli spuščati proti Grčarevcu. Pri Brunarici na ovinku smo zaključili pohod. Med drugim smo prisluhnili pozdravu predsednice Planinskega društva Logatec **Tini Korenč** ter županu občine Logatec **Bertu Menardu**. Gostitelji so nam razdelili zbornik o petdesetletnem delovanju njihovega društva. ■

Masaže in lepota
SVAROG

Kuponček
10€
pri storitvi ali
nakupu nad 60 €

OBRAZ
različne nege obraza,
kemični piling Dermaceutic,
Aquapeel, Coolift, Carboxy terapija
Keratinsko vžiganje trepalnic,
Laminacija obrvi

DEPILACIJA
vosek, sladkor,
trajno lasersko odstranjevanje

**OBLIKOVANJE
TELESA**
kavitacija, maderoterapija, RF,
Lipo laser, Cryo, Vacuslim,
strojna limfna drenaža
izdelki nam. kozmetičarke VPS

NEGA NOG
estetska in medicinska
pedikura

NEGA ROK
manikura, permanentno lakiranje,
Polygel podaljševanje nohtov,
lax za poškodovane nohte,
poslikava

MASAŽE
klasične, protibolečinske
hrbta na stolu, primerno
tudi za nosečnice

SAVNA
infra, finska

KONDIICIJA
Individualni in skupinski
kondicijski treningi

040 339 767
andi.podobnik@gmail.com
www.andifit-svarog.si

Rihtar d.o.o., Partizanska 20, 13800 Cerklje

KNJIŽNICA
IZETA
UDOVICA
ČERNICA

NOVOST v naši KNJIŽNICI!

KNJIŽNICA
semen
IZPOSODI • VZGOJI • DELI

Več informacij pri
izposojevalnem pultu.

Letni koncert Moškega pevskega zbora Tabor

✍ Maja Malc 📷 Arhiv zbora

Ob zaključku pevske sezone je 4. junija v cerkvi svetega Volbenka v Zelšah potekal 52. letni koncert Moškega pevskega zbora Tabor. Zborovodja **Janez Gostiša** je repertoar posvetil ljudski pesmi in avtorjem, ki so blizu ljudski ustvarjalnosti, med njimi so kot stalnica zazvene tudi pesmi dolgoletnega zborovodje in skladatelja Janeza Kranjca. Z domišljenim izborom pesmi so se sprehodili po vseh pokrajinah Slovenije. Solista sta bila **Franč Penca** in **Jože Lekšan**. Kot gostje večera so nastopila dekleta iz Vokalne skupine Iskrice, ki prihajajo iz Šmihelske doline pri Pivki. Zborovodkinja **Tinkara Volk** pravi, da se od drugih zborov ločijo po bogati odrski predstavitvi z glasbeno spremljavo, sproščeni interpretaciji ter fleksibilnosti. Na klavirju jih je spremljal naš rojak **Jernej Mislej**. Koncertni večer, ki ga je povezovala **Maja Malc**, je potekal v znamenju slogana zbora Tabor »Pesem družni nas«, saj je lepo petje ponovno premostilo krajevne in generacijske razdalje in prijateljem petja polepšalo dan. ■

Umbrija

✍ Jadranka Janeš

Člani Medobčinskega društva invalidov (MDI) Cerknica-Loška dolina-Blake in Društva upokojencev Rakek so se skupaj odpravili na potepanje do osrčja italijanskega škornja, v Umbrijo. V Orvieto smo si ogledali staro mestno jedro, najbolj pa nas je prevzela Papeška bazilika. Prestolnica Umbrije je Perugia. Očarale so nas mestne znamenitosti in tudi čokoladne dobrote. Umbrija je znana tudi po pisani keramiki, ki jo vse od srednjega veka do danes še vedno ročno ustvarjajo v Deruti. V Asissiju smo si ogledali velik kompleks bazilike svetega Frančiška, ki so jo s freskami okrasili nekateri najpomembnejši srednjeveški mojstri. Mesto nas je res prevzelo. Po dobri italijanski kavici smo si ogledali še en srednjeveški biser z ozkimi ulicami in gotskimi fasadami. Mesto Gubbio se nahaja dobrih 500 m visoko na pobočju hriba Monte Ingino. Ladja nas je popeljala po jezeru Trasimeno, ki je četrto največje jezero Italije. Za zaključek dneva in tudi našega skupnega potepanja smo se ustavili v mestu Montepulciano. Ker je okolica znana po odličnem vinu, smo si privoščili ogled znane vinske kleti in nazdravili naši dogodivščini. ■

Čebelica leti z neba

✍ Cveta Levec 📷 Zdenka Zakrajšek

Notranjski travniki s svojo barvito lepoto te dni ne privabljajo samo naših pogledov, ampak jih obletavajo tudi oprasovalci, med njimi tudi kranjska sivka, bučelica. Na slovensko pobudo 20. maj praznujemo kot svetovni dan čebel. Zakaj prav ta dan? Tega dne je bil leta 1734 v Breznici na Gorenjskem rojen pionir sodobnega čebelarstva Anton Janša. Svetovni dan smo obeležili tudi v Društvu upokojencev Cerknica in 19. maja medse povabili **Dušana Kaplana**, čebelarja z Blok, ki nam je predstavil svojo dejavnost. Seveda smo kranjcam posvetili tudi kulturni program in Ženski pevski zbor Lipa je pod vodstvom **Gertrude Zigmund** zapel Slakovo domačo vižo Čebelar. Čuvajmo svoje življenjsko okolje, premišljeno ravnamo z zakladi narave in naravnimi dragocenostmi, da bodo ostali tudi naših otrok otrokom, da se bodo lahko med drugim sladkali oziroma zdravili s čebeljimi pridelki iz čebelnjaka. ■

Izlet v München in Dachau

Člani Društva upokojencev Rakek smo 9. junija začeli potovanje v München, prestolnico največje nemške Zvezne dežele Bavarske. Je prelepo zgodovinsko mesto pod okriljem Alp ob reki Issar. Ogled smo začeli v starem mestnem jedru na Marijinem trgu, kjer smo naleteli na veliko gnečo in doživeli mestni utrip. Privoščili smo si vrček tekočega zlata v bavarski pivnici in preizkusili njihove klobase in mehke pивske preste. Naslednja točka našega ogleda je bil olimpijski park, ki so ga zgradili za poletne olimpijske igre 1972. Z dvigalom smo se povzpeli na višino 190 metrov in na razgledni ploščadi občudovali arhitekturno zasnovo.

V neposredni bližini se nahaja razstavišče BMW, ki smo si ga prav tako ogledali. Naslednje jutro smo se odpeljali v koncentracijsko taborišče Dachau. Sprehodili smo se skozi taborišče in spoznali, v kakšnih razmerah so bili ljudje zaprti ter kakšna grozodejstva so doživljali. Na poti proti domu smo se ustavili še v Beljaku, v srcu Koroške, in se sprehodili po starem mestnem jedru. ■

✍ Boža Vesel 📷 Dominika Koritnik Trpel

Telovadna skupina

Skupina upokojenk iz Društva upokojencev Rakek je 21. maja z izletom v deželo Pivških presihajočih jezer zaključila sezono telovadbe. Od oktobra do aprila smo dvakrat tedensko, v torek in četrtek, pod vodstvom fizioterapevtke **Eni Modic** pridno telovadile v telovadnici na Rakeku. Na ta način smo skušale ohranjati boljše gibljivost in medsebojno druženje.

Z avtomobili smo se odpeljale do Slovenske vasi, kjer smo pred vasjo parkirale in se peš sprehodile mimo Ekomuzeja, ki predstavlja zgodbo o vodi na kraškem svetu Zgornje Pivke. Na območju 17 Pivških presihajočih jezer je včasih voda, včasih pisani travniki. Ogledali smo si Petelinje jezero, ki je najnižje ležeče, zato se voda v njem najdlje zadrži. Po velikosti je drugo največje, takoj za Palškim jezerom. Na poti nazaj smo se ustavile na kmetiji **Jožice** in **Tomaža Dekleve** ter obiskale njuno trgovinico z mlečnimi izdelki. Pot smo zaključile na posestvu Plana v Selcah pri Pivki, kjer se že 27 let ukvarjajo z rejo islandskih konjev. V baru, ki je v celoti zgrajen iz lesa in kamna, smo si privoščile pivo, kavo in zavitek, se v prijetnem okolju sprostile in uživale v dobri družbi. Poslovile smo se z željo, da se jeseni ponovno srečamo na telovadbi in nas bo naša voditeljica še naprej spodbujala: »Dajmo punce, trebuh noter, ramena nazaj in glavo pokonci!« ■

✍ Majda Zupan

Bralna značka

Bralna značka sta po češkem zgledu leta 1960 osnovala profesor slovenščine Stanko Kotnik in ravnatelj osnovne šole na Prevaljah Leopold Suhodolčan. Prvo tekmovanje za Prežihovo bralno značko so razglasili na področju štirih koroških občin jeseni leta 1960, prve Prežihove bralne značke pa so bile podeljene maja 1961 na Prevaljah. Od takrat je minilo že 62 let. Danes za bralno značko berejo otroci in mladi v vseh osnovnih šolah v Sloveniji, v slovenskem zamejskem prostoru in pri pouku slovenščine, ki poteka na različne načine po različnih državah Evrope in po svetu. Vsak od zlatih bralcev (tisti, ki pridno berejo vso osnovno šolo) v devetih letih prebere najmanj 50 knjig, vsi mladi bralci skupaj pa za bralno značko vsako leto preberejo 700.000 knjig. Prizadevni bralci so tudi učenci Osnovne šole Notranjski odred Cerknica ter podružnic iz Begunj pri Cerknici in Grahovega. Na prireditvi 6. junija v Kulturnem domu Cerknica, ki jo je povezoval sin pobudnika bralne značke, prav tako pisatelj, **Primož Suhodolčan**, so jim mentorji in ravnateljica **Ines Ožbolt** podelili priznanja za opravljeno bralno značko v posameznem razredu in v vseh devetih letih šolanja. Žreb pa je določil dobitnike praktičnih nagrad, ki jih je tudi letos prispevalo podjetje Ekknapp računalništvo iz Cerknice. ■

🌐 www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič

Gasparijevo leto na Podružnici Maksim Gaspari Begunje

Občina Cerknica je leto 2023 na pobudo Roberta Kužnika in Sveta za kulturo Občine Cerknica razglasila za Gasparijevo leto, na kar smo bili učiteljice in učenci Podružnične šole (PŠ) Maksim Gaspari Begunje še posebej ponosni, saj naša šola nosi njegovo ime.

Čez celo šolsko leto smo spoznavali, raziskovali in poustvarjali dela našega velikega umetnika ter spremljali njegovo življenjsko pot. V okviru Gasparijevega leta smo kot šola, ki nosi njegovo ime, s ponosom vsakič znova dobili potrditev, da je bil Maksim Gaspari umetnik velikega kova.

Glavni pobudnik poimenovanja naše šole po Maksimu Gaspariju je bil **Marjan Manček**, ki prav tako kot Gaspari prihaja iz Selščka. V veliko čast nam je bilo, da nas je gospod Manček obiskal na letošnji noči branja, ki že tradicionalno poteka ob dnevu knjige. Marjana Mančka so bili otroci zelo veseli in skupaj z njim so spoznavali risane junake ter se zabavali ob risanju čisto svojih stripov.

Prav na 140. obletnico rojstnega dne Maksima Gasparija so se naši učenci, ki obiskujejo interesno dejavnost ljudsko izročilo, odzvali vabilu Roberta Kužnika. Nastopili so v kulturnem domu na predstavitvi monografije Maksim Gaspari Iz naroda v narod, katere avtor je prav Robert Kužnik.

Z Gasparijevimi lešniki so poustvarili dogodek, ki ga je Maksim Gaspari opisal v svojih spominih. Tako kot se mi danes radi družimo s prijatelji, se je tudi mali Maksim rad družil s svojimi vrstniki. Takrat je bilo otroštvo precej drugačno od današnjega, pa vendar otroke še vedno povezujeta sodelovanje in prijateljstvo, kot sta jih nekoč. Tudi nabiranje lešnikov s prijatelji je tako lažje. Nekoč, ko so mladi Maksim in prijatelji v slivniških gozdovih nabirali lešnike, so naleteli na neznane razvaline. Pozneje se je izkazalo, da gre za porušeno cerkev svetega Miklavža na Slivnici. Mladi fant se je že takrat odločil, da bi podobo te cerkve rad nekoč narisal. Ob-ljubo pa je tudi izpolnil.

Robert Kužnik je z našo šolo v tem šolskem letu veliko sodeloval. Tako smo se mu pridružili pri predstavitvi vasi Selšček za oddajo Jutro na Planetu, na naši šoli pa je prav vsem učencem predstavil Jernejeve muhe in nas spodbudil k raziskovanju zgodovine turških upadov na našem ozemlju ter k ustvarjanju, da smo želeli tudi mi, tako kot Maksim Gaspari, pesmico Jernejeve muhe tudi narisati.

Maksim Gaspari je v srcih številnih ljudi pustil neizbrisen pečat in veseli smo, da so nam pripravljeni razkriti podrobnosti iz Gasparijevega življenja. **Jože Meden**, ki prav tako prihaja

© Tine Šubic

iz Selščka, nas je velikodušno sprejel v Gasparijevi rojstni vasi, kjer nam je pokazal pristen rokopis Maksima Gasparija ter nam pripovedoval o zanimivostih iz Gasparijevega vsakdana.

Zanimivo je bilo videti pisma, ki jih je umetnik Gaspari namenil prav gospodu Medenu.

Maksim Gaspari ni bil le slikar, bil je tudi avtor številnih pesmi, ki pa zaradi spleta okoliščin nikoli niso bile izdane. Prav zato so učenci z veseljem sodelovali na recitalu njegovih pesmi v organizaciji Kulturnega društva Menišija. Tam smo se tudi prvič predstavili z ilustracijami Jernejevih muh in zapeli že tradicionalno pesem še enega rojaka – Janeza Kranjca – Moja Menišija.

Gasparijevo leto smo na naši šoli zaključili z velikim dogodkom. Učiteljice, učenci in učenke smo v okviru občinskega praznika pripravili slavnostno prireditev z naslovom Maksim Gaspari skozi otroške oči.

Na prireditvi je sodelovalo prav vseh 88 učencev naše šole. Sprehodili smo se skozi bogat Gasparijev življenjski opus. Še bolj pa nas veseli, da so našo prireditev s prisotnostjo in nagovori počastili župan **Marko Rutar**, predsednik vaškega odbora **Martin Košir**, Marjan Manček, Robert Kužnik, Jože Meden, ravnateljica Osnovne šole Notranjski odred Cerknica **Ines Ožbolt** ter številni obiskovalci.

Ob koncu prireditve smo vse obiskovalce povabili, da si ogledajo razstavo likovnih del v šolski telovadnici, ki so nastajala skozi vse šolsko leto.

Ponosni smo bili, da so si našo prireditev v dopoldanskem času na naši šoli ogledali tudi učenci razredne stopnje iz Cerknice in učenci od 1. do 6. razreda iz Grahovega. Tako smo, pa čeprav le za kratek čas, tudi z drugimi delili utrip svojega dela in sodelovanja. Ne samo v Gasparijevem letu – naša šola vedno s ponosom nosi njegovo ime in skozi otroške oči je Maksim Gaspari velik človek.

© Marjeta Turšič

Osnovna šola Sveti Vid (1819–1962), 1. del

Šola se je pri Svetem Vidu začela leta 1819 na pobudo župnika Jerneja Murnika. Arhiv šole je bil v požaru leta 1861 uničen, vendar se pomembne listine o šoli nahajajo v Nadškofijskem arhivu v Ljubljani, prav tako ni šolskega arhiva za obdobje med obema vojnama, ohranjen je le sem in tja kak dokument. Leta 1931 in 1932 sta se iz vidovskega šolskega okoliša odcepila šolska okoliša Gorenje Otave in Cajnarje.

Šola je bila 25. 9. 1893 iz enorazrednice razširjena v dvorazrednico, leta 1926 pa – zaradi velikega števila otrok – v trirazrednico. Pred prvo svetovno vojno je bila ponavljalna šola dvakrat v tednu: v četrtek in v nedeljo, po vojni pa v četrtek ves dan skupaj z vsakdanjo šolo. Šolski pouk je najbolj oviralo slabo vreme, pozimi visok sneg, zameti in mraz, zato so ga večkrat prekinili. Veliko zaslug za razvoj šole ima vidovski posestnik **Franc Ponikvar** kot večletni predsednik krajevnega šolskega odbora.

Šolska stavba, vrt, parcele

Župnik **Jernej Murnik** si je že leta 1819 prizadeval za novo šolo, saj je o tej nameri pisal na postojnski okrožni urad. Komisija za zgraditev nove šole – Jernej Murnik, zastopniki Turjaških in gospostva Nadlišek – se je sestala 24. 8. 1819. Gospostvo Snežnik ni poslalo zastopnika, temveč dopis, da šola ni potrebna. Leta 1820 so iz postojnskega okrožnega urada sporočili, da je operat za šolo sprejet, leta 1825 pa je taisti urad predlagal, naj se zidanje šole odloži. Škofijski konzistorij pa mu je oktobra istega leta odgovoril, da ovire niso tako velike, da jih ne bi mogli premagati. In res so jih! Konzistorij je 26. 8. 1826 razpisal mesto učitelja, organista in mežnarja pri Sv. Vidu. Takrat zgrajeno šolo je leta 1861 uničil požar, v njej so zgoreli tudi dokumenti o zgodovini in razvoju šole. Občina je zemljišče, na katerem je stala stara šola, zamenjala za stavbo, v kateri je bila pred tem gostilna Pri Podlipcu. V Kroniki župnije Sveti Vid (KŽSV) pa je o tem naslednji zapis: »Leta 1822 (!) zidala se je šola tu, kjer stoji sredi purge hiša št. 12, sedaj lastnina župana g. Janeza Ponikvarja ... 24. septembra 1861 popoldne ob treh je stara šola pogorela. Stala je tu, kjer je sedaj Bavdkova hiša (številka 12). Župnik Mikš je zapisal na platnice rojstne knjige št. 5, da je poslopje pogorelo »durch Brandlegung«. Pod streho šole je bil nabasan možnar, ki se je v strašnem požaru zanetil in tako treščil, da je pok slišal na Pirmanov vrh Lovro Pirman. Neki Podlipec, pozneje gostilničar v sedanji Bavdkovi hiši, je novo šolo zidal, oziroma staro hišo pod pokopališčem za šolo priredil.« V šolskem popisu iz leta 1923 je navedeno, da sta bili v šolskem posloplju dve učni sobi z merama 10 x 5 x 2,7 m, šolski upravitelj je imel podstrešno stanovanje, ki so ga sestavljale: dve sobi, kuhinja, klet. Šolski vrt z dvoriščem je meril 450 m², dopisano je, da zemljiška posestna lista občine Sveti Vid in občine Jeršiče navajata 17 a 88 m² in 14 a 79 m² ter da razliko uživa mežnar (konkordatna doba). V KŽSV beremo: »Tukajšnja šola ima več parcel, katere so razni uživali, med njimi največ farni cerkovnik. Šolska oblast je zahtevala ureditev in po dolgem

pogajanju se je sklenil sporazum, da eno parcelo dobi šola tudi v užitek, ostale pa šola odstopi v popolno last dosedanjim uživateljem. Tako je dobila farna mežnarija nekaj svoje zemlje, kar je po mojem mnenju bolje, kot zahtevati ali imeti samo užitek.«

Krajevni šolski odbor je šolo večkrat popravljal in obnavljal. Po prvi svetovni vojni so ustanovili stavbni fond, vendar se zaradi vsesplošne krize zamisel ni uresničila. Leta 1939 so zapisali, da vrt leži na jugozahodni strani šolskega posloplja in meri 10 arov. Uredil ga je šolski upravnik **Edvard Mihelič**, ki je dal narediti tudi novo ograjo. V šoli ni bilo šolske kuhinje. Na šoli sta bili pred drugo svetovno vojno učiteljska in šolarska knjižnica, prva je štela več kot sto knjig, druga okoli osemdeset. Na šoli je bil tudi inventar učil za glavne predmete.

Vidovska Državna ljudska šola okrog leta 1938, hrani Fototeka Slovenskega šolskega muzeja.

Učenci

Nedeljsko šolo je leta 1819 obiskovalo 28 otrok. Leta 1820/21 je delovala v dveh skupinah, k prvi je prihajalo poleti in pozimi 23 dečkov in ena deklica, v drugi skupini je bilo pozimi 18 dečkov in štiri deklice, poleti 25 dečkov in štiri deklice. Leta 1851/52 so učenci šolo zaradi hudih zim, poletnih neurij, slabih letin neredno obiskovali, revni šolnin niso mogli poravnati.

Leta 1888 je vsakdanjo šolo obiskovalo 61 dečkov in 66 deklic, ponavljalno šolo pa 21 dečkov in 34 deklic. Leta 1889 je vsakdanjo šolo obiskovalo 85 dečkov in 108 deklic, ponavljalno šolo pa 32 dečkov in 32 deklic. Leta 1934 je bilo v šolskem okolišu 111 šoloobveznih otrok. V šolskem letu 1940/41 pa 115, od tega 56 dečkov in 59 deklic. Učitelj Edvard Mihelič je tik pred drugo svetovno vojno zapisal, da se »obdarovanje otrok vrši na Miklavževo. Darila so večinoma šolske potrebščine, sadje in pecivo. Obdarujejo se najrevnejši.«

Praznovanji v čast Habsburški in cesarju

V Kroniki župnije Sveti Vid je zabeležena tudi naslednja slavnost: »11. julija 1883 je bila slovesna sveta maša, v spomin, da je 600 let minilo, odkar je naša dežela zedinjena s Habsburško rodovino. Od pol štirih do štirih je slovesno zvonjenje naznanjalo, da je avstrijski vladar stopil na Savski svet med ljudstvo svoje zvesto. Streljanje iz topičev po hribih so veselja dan naznanjali. Šola je bila lepo ozaljšana z zastavami. Šolska mladina se je udeležila svete maše. Učitelj Klinar je po sv. maši otrokom razložil slavnost in s trikratnim »živijo presviti vladar« zaključil govor. Mladina je držala v rokah lipove vejice.« Pri Svetem Vidu je bilo slovesno tudi 28. julija 1888, ko je šolska mladina praznovala 40-letnico vladanja cesarja Franca Jožefa I. Slovesnost je popisal tedanji vidovski učitelj Henrik Likar: »Slavnosti udeležil se je ves krajni šolski svet in ljudstva toliko, da je bila šolska soba natlačeno polna. Učitelj Henrik Likar je otrokom razložil pomen slavnosti, ter unemal otroke k ljubezni in udanosti do našega presvetlega cesarja, ter svoj govor končal s trikratno »Slavo« našemu blagemu vladarju. Učenci zapeli so cesarsko in potem več družih šolski mladini primernih pesni, ter deklamovali pesni domorodne vsebine. Na to razdelilo se je med učence sto knjižic Naš cesar.«

Šolski okoliš

S šolske popisnice iz leta 1923 razberemo, da je osnovna šola Sveti Vid delovala v šolskem okolišu, ki je obsegal kar 35 vasi. Po oddaljenosti od Svetega Vida so razdeljene v štiri skupine. Prva skupina: do 1,5 km: Sv. Vid, Rudolfovo, Čohovo, Nadzalo, Tavžlje, Lešnjake, Korošče, Jeršiče, Koščake; druga skupina od 2 do 3 km: Hruškarje, Bečaje, Pirmane, Hribljane, Ravne; tretja skupina od 3 do 5 km: Zahrib, Osrednek, Štrukljeva vas, Cajnarje, Kremenca, Milava, Reparje, Krušče, Kranjče, Gor. Otave, Župeno, Beč; četrta, najbolj oddaljena skupina od 5 do 7 km: Kržišče, Pikovnik, Ponikve, Dol. Otave, Stražišče, Zibovnik, Občina, Gošič, Gora. Zaradi oddaljenosti nekaterih vasi od šole ter pomanjkanja prostora v njej – pogosto se je dogajalo, da otroci sploh niso bili vpisani v šolo, zaradi prostorske stiske jih tudi ni nihče silil – se je leta 1931 odcepil del šolskega okoliša s šolo v Gorenjih Otavah, leta 1932 pa mu sledi še odcepitev drugega dela šolskega okoliša z ustanovitvijo šole pri Cajnarjih.

[illegible]

Šolska popisnica iz leta 1923, izpolnil učitelj Alfred Vodopivec, hrani Slovenski šolski muzej.

Vidovski učitelji od leta 1819 do 1943

Leta 1819 je v nedeljski šoli poučeval župnik **Jernej Murnik**, leta 1820/21 pa sta v njej učila Jernej Murnik in organist **Jožef Vidmajer**. V šolskem letu 1823/24 je poučeval **Jožef Rihar**, s katerim pa Vidovci niso bili zadovoljni. Učitelj in organist

Jožef Zalokar, rojen je bil leta 1804 v Lescah na Gorenjskem, je na vidovski šoli služboval od leta 1828 do 1855, ko je odšel v Borovnico in tam poučeval do smrti leta 1874. V Kroniki župnije Sveti Vid so o njem zapisali: »Bil je v enem orglavec. Ljudje še sedaj hvalijo njegovo orgljanje. Šel je od Sv. Vida za organista v Borovnico. Jurjevski mežnar je pravil, da je Zalokar tam prav veselo igral; med drugim tudi tisto – »E, kaj bodo ti polici ... brž frakelj ga pokličli ...« **Janez Juvanec**, rojen v Velikih Laščah leta 1816, je bil učitelj pri Svetem Vidu od leta 1835, **Matevž Kuvec** je bil leta 1862 pri Sv. Vidu imenovan za učitelja, pred tem je od leta 1860 do 1862 učiteljeval na begunjski osnovni šoli, učitelj **Per** je služboval na vidovski šoli do leta 1876. Sledijo **Franč Klinar**, rojen na Jesenicah leta 1842, pri Svetem Vidu do leta 1886, **Rudolf Piš**, rojen 1863 v Ljubljani, vidovski učitelj od 1886 do 26. 2. 1887,

4
 Regula
 A naestlu iobitanskolain Sv. Ned. naa lorknere
 Notund chine. -
 Tjilund vana's

Id.	Ime	Upprinn	Spenn	huvud	Stund	Utsick	Termin	Exempla
2.	Stor	stäm	stäm	stäm	stäm	stäm	stäm	
1.	St. Ned.		25	100	10	885		
2.	St. Ned.		2	4	4	1	870	
3.	St. Ned.		9	4	4	10	840	
4.	St. Ned.		11	1	1	6	867	
5.	St. Ned.		9	1	1	9	836	
6.	St. Ned.		6	2	2	10	836	
7.	St. Ned.		5	4	5	6	838	
8.	St. Ned.		15	4	5	5	837	
9.	St. Ned.		3	1	1	4	836	
10.	St. Ned.		4	1	1	-	840	
11.	St. Ned.		4	1	1	6	834	
12.	St. Ned.		22	5	6	25	788	

 Upprinnstegat naestlu iobitanskolain Sv. Ned. naa lorknere, St. Ned. 1945.
 b. lorknere.
 St. Ned. naa lorknere.

Pregled k načrtu šolskega okoliša Sv. Vid nad Cerknico, izpolnil šolski upravitelj Otmar Novak, 30. 4. 1934?, hrani Slovenski šolski muzej.

učiteljeval je tudi v Godoviču, v Beli Peči, od oktobra 1893 do smrti leta 1904 je bil učitelj na cerkniški šoli. Henrik Likar učitelj pri Svetem Vidu od 1886 do 1889, **Dragotin Rožanc** od 1888 do 1889, **Avgust Korbar** od leta 1889 do 1899, od leta 1904 do 1921 nadučitelj na osnovni šoli Preserje, **Ivan Šemrl** od 1893 do 1897, **Anton Tul**, rojen 1876 v Kortah, pri Svetem Vidu učiteljeval do 22. 12. 1898, leta 1922 služboval na osnovni šoli Šmarje, **Lana Dolinšek** od 1898 do 1902, Janko Zupančič, rojen kot sin rudarja leta 1871, vidovski učitelj od 1899 do 1904, leta 1921 nasledil Korbarja na osnovni šoli Preserje, **Marija Krall** od 1904 do 28. 2. 1907, leta 1912 jo zasledimo na osnovni šoli Hrušica, **Aleks Bajc** od 1904 do 1905, **Adela Golob** od 1904 do 1905, **Terezija Jerina** od 1905 do 1906, **Justina Modic** od 1906 do 1907, leta 1905 je bila imenovana za provizorično učiteljico v Vipavi, 1913 učiteljica v Šmarjeti, **Ivan Bezelj** od 1907 do 1911, **Franja Bezelj** od 1907 do 1912, **Ivan Stenovec** od 1912 do 1913, **Ana Celnar** od 1911 do 1912, v šolskem letu 1912 je službovala na osnovni šoli Orehovica, delovala je tudi v sekciji za gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo, **Nela Kancilija** od 1912 do 1917, **Karel Črnjač** od 1913 do 1915 in od 17. 2. do 11. 5. 1919, pred tem šolski upravitelj v Čatežu ob Savi, **Zora Bitežnik** od 1916 do 15. 2. 1919, leta 1927 je bila imenovana za stalno učiteljico na osnovno šolo Daljna vas – Lavrica, **Alfred Vodopivec** od 1920/21 do 25. 10. 1924, od leta 1926 do 1933 je bil upravitelj begunjske šole, v KŽSV je zapisano: »V oktobru (1924) se je preselil v Begunje nadučitelj g. Alfred Vodopivec, a bi se moral kmalu vrniti nazaj vsled preganjanja svobodomiselne vlade. Bil je vzoren krščanski mož. V tem mesecu sta prišli za vzgojiteljico gđc. Dolenc Martina (prav Matilda) in učiteljica gđc. Dora Skubic. Oboje je napredna roba.« **Kristina Šturm** od 1921/22 do 1923, v šolskem letu 1920/21 je službovala v Borovnici, **Matilda Dolenc** od 1924/25 do 30. 4. 1925, dolgoletna učiteljica na osnovni šoli Planina, rojena v Postojni, umrla 1984, **Dora Skubic** 1924/25 do 15. 11. 1925, **Julijana Turk**, doma iz Loža, od 1924/25 do 1. 11. 1926, **Jožefa Pajek** 1926/27 do 1. 11. 1928, **Ciril Zalokar** od 1926/27 do (?), **Amalija Lalič** 1926/27 do 1928, **Katarina Blejec** od 1928/29 do (?), **Olga Födransperg**, rojena 1906 v Velikih Laščah, umrla 2005 v Ljubljani, učiteljica pri Svetem Vidu od 1928/29 do (?), **Otmär Novak**, šolski upravitelj na vidovski šoli leta 1934?, kot učitelja v pokoju so ga ustrelili italijanski vojaki 20. 7. 1942, **Edvard Mihelič** poučeval leta 1939, tik pred drugo svetovno vojno sta bili pri Svetem Vidu dve učni moči **Drago Kek** (1913–1942) iz Ljubljane, italijanski vojaki so ga 21. 7. 1942 ujeli, mučili in ubili v Iški, in **Gabrijela Samsa** z Gore pri Sodražici, ki je na šoli poučevala do italijanske kapitulacije leta 1943.

Navedeni spisek učiteljev pri Svetem Vidu ni popoln.

Šola med drugo svetovno vojno

Jože Verbec je zapisal, da »je bilo med domovinsko vojno poslopje in ves inventar uničen. Okupator Italijan je bil stalno naseljen v šoli do kapitulacije. Potem so šolo od časa do časa uporabljali Nemci in domobranci, kakor tudi partizanska vojska. Vendar je bilo njihovo bivanje le trenutno, nekaj dni, v glavnem pa je bila šola po kapitulaciji Italije prazna. Šolsko poslopje so uničili okupatorji in njih pomagači, kakor tudi domači ljudje, ki so izropali inventar, katerega so mogli uporabiti za lastne

potrebe. Italijani so zasedli šolo 18. julija 1942. leta in bili v njej do 9. septembra 1943. Uporabljali so jo za stanovanjske prostore. Novembra 1942 sta se v šoli nastanili dve družini, v učilnici so stanovali, v kletih pa so imeli živino. Do italijanske kapitulacije je šolo vodila učiteljica Samsa Gabrijela, potem do osvoboditve ni bilo nikakega pouka.«

Šolsko spričevalo iz časa italijanske okupacije, 31. 7. 1943, hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana. (MH)

Viri in literatura:

- Imenik šolskih oblastnih, šol in učiteljev po Slovenskem ..., 1874
- Imenik šolskih oblastev, ljudskih šol, učiteljev in učiteljic na Kranjskem, 1885
- Imenik šolskih oblastev, osnovnih, meščanskih in srednjih šol ter učiteljstva v Sloveniji, 1921
- Kebe, J.: Loška dolina z Babnim Poljem, 1996, str. 398–399
- Kronika župnije Sveti Vid, v: Vidovski zvon
- Logaško okrajno glavarstvo, 1889
- Mihelič, E.: Državna triodelčna ljudska šola Sv. Vid nad Cerknico, 1. julija 1939, Slovenski šolski muzej, Dokumentacijska zbirka
- Popis slavnosti, katere so se priredile v Logaškem političnem okraju 1888. leta v proslavljanje štiridesetletnice vladanja Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Josipa I., 1888
- Ročni zapisnik »Zveze jugoslovenskih učiteljskih društev« Julijske krajine, 1922–23
- Star učitelj (Jožef Zalokar), v: Slovenski narod, 8. 11. 1874, št. 256, str. 3
- Učiteljski tovariš (1861–1941), časnik
- Verbec, J.: Podatki o dogodkih na osnovni šoli Sv. Vid nad Cerknico za časa domovinske vojne, rokopis, 24. 10. 1946, Slovenski šolski muzej, Dokumentacijska zbirka
- Zgodovinski arhiv Ljubljana
- Zgodovinski podatki o postanku in razvoju šole, Sv. Vid nad Cerknico, 28. 8. 29, Slovenski šolski muzej, Dokumentacijska zbirka

Avtorica: **Vesna Telič Kovač** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Poletni večer v dvorani namesto pod lipo

24. Poletni večer, ki se tradicionalno odvija na Placu na Taboru, so vremenske sile prestavile v cerkniško športno dvorano, koncert, ki ga Občina Cerknica in Kulturno društvo (KD) Godba Cerknica priredita na predvečer državnega praznika, pa se je zgodil tudi že dan prej kot po navadi.

Govoru cerkniškega župana **Marka Ruparja** je sledil uvod v večer z znamenito skladbo, eno najprepoznavnejših iz slovenske kinematografije, Na svoji zemlji Marjana Kozine. Pesnik Tone Pavček, ki se ga ob slovenskem osamosvajanju spominjamo kot tistega, ki je maja 1989 prebral slovito Majniško deklaracijo, je skladatelja, svojega dolenjskega rojaka, opisal z besedami: »Bil je svetla pojoča nota slovenske glasbe, bistrež v pomenku in pisanju, človek z veliko dušo in otroškim srcem,

Slovenec, ki ni bil narejen po čisto slovenski meri.« »Sem Slovenec, ki je pač ostal doma in s tem napravil veliko, nepopravljivo neumnost ... Ali pa ne!« pa so besede mojstra Bojana Adamiča, še enega Dolenjca, ki je v petih desetletjih napisal glasbo za več kot sto celovečernih filmov, med drugimi tudi za Maškarado, Ples v dežju, Idealista in Vesno. Nekaj melodij iz filmov, kakor je Adamič naslovil skladbo s filmskimi glasbenimi temami, so godbeniki odigrali po eni najbolj znanih skladb s svetovnega repertoarja mjuziklov. Godbeniki so se že srečali z angleškim skladateljem, sirom Andrewom Lloydom Webrom in legendarno rock opero Jesus Christ Superstar, ki smo jo na Taboru poslušali pred dvema letoma. Tokrat pa so dvorano preželi zvoki iz glasbeno-romantične drame Fantom iz opere. Fantom je svojo premiero na West Endu doživel leta 1986, hkrati pa je to najstarejši mjuzikel v zgodovini newyorške gledališke četrti, ki je prav letos aprila po 35 letih, 20 milijonih gledalcev in skoraj 14.000 ponovitvah zadnjič zasedel oder na Broadwayu. Najdlje predvajana predstava v zgodovini Broadwaya je bila simbol četrti od njene premiere januarja 1988.

Godba pod taktirko dirigenta **Mitja Dragoliča** je v repertoar vključila še prvega od štirih stavkov suite iz sedemdesetih let preteklega stoletja. Armenski plesi ameriškega skladatelja Alfreda Reeda so nastali na podlagi ljudskih pesmi.

V duhoviti skladbi za trobente Bugler's Holiday ameriškega skladatelja Leroya Andersona so se predstavili solisti trobentači **Luka Kraševac**, **Francišek Križ** in najmlajši **Martin Rupar**.

Cerkniška godba bo naslednje leto praznovala stoto obletnico in se z dirigentom že pripravlja na obeležitev okroglega jubileja. Mitja je dirigent KD Godba Cerknica že od leta 2008 in si petnajstletnico nadvse uspešnega delovanja

deli tudi s podjetjem ebm-papst Slovenija, ki prav tako že petnajst let sponzorsko podpira glasbenike.

Dragolič, ki zadnje leto deluje tudi kot dirigent Orkestra Slovenske vojske in je maja na Dnevu Slovenske vojske nastopil pred polno dvorano v Stožicah, je pred kratkim v vlogi predsednika strokovne žirije na 41. tekmovanju slovenskih godb v Krškem ocenjeval pihalne orkestre tudi na koncertni težavnostni stopnji, kamor sodi naša godba. Že februarja pa je društvo gostilo prvi termin letošnje dirigentske šole, ki jo organizira Zveza slovenskih godb in jo vodi izkušeni dirigent maestro **Miro Saje**.

Kot gostje godbe so nastopili Notranjski rogisti, ki so letos maja s koncertom v zelški cerkvi obeležili 35 let delovanja in so na Taboru zatrobili že pred petimi leti. Trenutni predsednik rogistov je tudi član godbe **Robi Ule**, vodi pa jih **Milivoj Matkovič**. V programu smo slišali skladbo Ponosni rogisti, ki jo je za društvo, ki ohranja bogato lovsko kulturo in lovske običaje ne le na Notranjskem, temveč tudi v širšem slovenskem prostoru in celo zunaj naših meja, napisal Dragolič. Sledila sta še Marš in Avsenikova Lovska koračnica.

To leto je kot obeležitev 90. obletnice rojstva Zveza slovenskih godb (ZSG) razglasila za leto skladatelja, dirigenta, aranžerja, pozavnista in tekstopisca iz Ormoža Vinka Štrucla, ki je kot ustvarjalec godbeništvu zapustil več kot sto izvirnih skladb in priredb, z njegovim imenom je povezana sodobna koračnica. Za zaključek Poletnega večera smo slišali skladbo, ki jo je Štrucl napisal posebej za Godbo Cerknica ob 70. obletnici društva. Seveda nosi naslov Štalca, saj prav v Štalci na Gerbičevi ulici zvoki medenine odmevajo že vrsto let. Z željo, da cerkniški pihalni orkester ob stoletnici dobi primernejše, večje prostore, je **Vesna Telič Kovač**, ki je dogodek povezovala, sklenila 24. Poletni večer.

Podpora kulturnim dogodkom

✉ Alja M. Petrič 📷 Ljubo Vukelič

K pestremu kulturnemu dogajanju na našem območju je v preteklih tednih pripomogla tudi Območna izpostava (OI) Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) Cerknica. Konec maja je bila v Galeriji Krpan na ogled »pop art« razstava akademskega oblikovalca vizualnih komunikacij in asistenta na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani **Martina Petriča** z naslovom Glitch Woman. Razstava je primer uporabe XR, web3 in metaverse tehnologij in je bila na ogled tudi na mednarodni platformi ALL.ART. V letu Maksima Gasparija in v sklopu praznovanja občinskega praznika občine Cerknica je območna izpostava podprla tudi razstavi Krpan in Gaspari ter Ko lipa zelenela je ...

17. junija je Cerknica poplesavala v ritmih jazz glasbe, za kar so pod dirigentsko taktirko **Gorana Krmaca** poskrbeli glasbeniki iz Big banda Cerknica, ki so zaigrali na 18. Presihajočem jazzeru. V uvodu pa so pod mentorstvom **Ivana Marinovića** zaigrali mladi glasbeniki jazz kvinteta iz Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica. Letošnja novost je bil tudi zaključni jam session. JSKD ima trenutno odprt likovni natečaj »Polnost praznine«. Prijave so odprte na spletni strani JSKD, kjer si lahko preberete tudi o pogojih sodelovanja. Za vse informacije pa se lahko povežete tudi z OI Cerknica. Končna razstava prijavljenih del bo v prvi polovici septembra. ■

Cerkniško domoznanstvo na Ptuj

✉ 📷 Marija Hribar

Junija sta se predstavnici iz Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica (KJUC) udeležili mednarodnega srečanja domoznancev, ki ga je organizirala Knjižnica Ivana Potrča Ptuj v sodelovanju s Sekcijo za domoznanstvo ter kulturno dediščino pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije. Direktorica KJUC **Marija Hribar** je predstavila domoznanski oddelk KJUC, ki deluje od leta 1992, ko je začel načrtno zbirati, obdelovati, tudi članke iz periodičnega tiska, hraniti in posredovati domoznansko gradivo s področja treh notranjskih občin Cerknice, Loške doline in Blok. Zbirka vsebuje: knjige, časopise, rokopise, notno, kartografsko in slikovno gradivo, video, zvočne posnetke, drobn tisk (prospekti, plakati, vabila), diplome, disertacije, raziskovalne naloge, brošure, kataloge ... arhive posameznih društev, organizacij, družin, posameznikov. V razmeroma kratkem času, od leta 2007 do 2017, je knjižnica pridobila tudi dragoceno antikvarno gradivo, v katerem so omenjeni notranjski kraji in ljudje od 16. stoletja naprej. Predstavljena je bila tudi publicistična dejavnost, saj knjižnica skupaj z založbo Maks Viktor uspešno prevaja in izdaja krasoslovna dela iz 18. stoletja. Leta 2017 sta bili domoznanska zbirka KJUC in osebna knjižnica Jožeta Udoviča razglašeni za kulturna spomenika lokalnega pomena (Uradni list RS, št. 62/17). Leta 2019 je bil odprt prizidek, v katerem je dobil nove prostore arhiv domoznanskega oddelka. Strokovna sodelavka na domoznanskem oddelku **Katarina Skuk** je predstavila spletni portal eNotranjska, vzpostavljen leta 2022. Leksikon je delo Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica, Notranjskega regijskega parka in Občine Cerknica oziroma sodelavcev občinskega glasila Slivniški pogledi. Portal je razdeljen na štiri velike sklope: Kraji v občini Cerknica, Narava, Dediščina, Arhivi. ■

Krpan in Gaspari v času Ko lipa zelenela je ...

✉ Aleša Gantar Ileršič 📷 Ljubo Vukelič

Društvo notranjskih kulturnikov Krpan je v tem letu, ki je posvečeno Maksimu Gaspariju, pripravilo kar dve razstavi naenkrat. Likovno razstavo, za katero so dela naslikali člani društva, pridružili pa so se jim še člani Kulturno-umetniškega društva Pa-leta, so poimenovali Krpan in Gaspari. Slike so tematsko obarvane z Gasparijem, torej z njegovo motiviko ali z njegovimi portreti. Obenem pa so pripravili tudi zunanjo razstavo Ko lipa zelenela je ... (na ogled je ravno v času, ko medi lipa), ki je postavljena na vrtu Galerije Krpan v Cerknici. Izbor slik in motivike je opravil **Robert Kužnik** iz Studia Zibka. Tako je motivika slik na zunanjih panojih povezana s čebelarstvom, kot ga je upodobil Gaspari. Razstava nagovarja vse mimoidoče in jih vabi k ogledu. Posega pa tudi v javni prostor in mu dodaja vrednost. Odprte razstave sta pospremila koncert in recital, kar je še obogatilo izkušnjo ob obisku galerije. Povabljeni ste vsako sredo, četrtek in petek od 17.00 do 19.00 k ogledu razstave in obisku prodajne galerije. Zunanja razstava je prosto dostopna kadar koli. Čez poletje pa se bodo na vrtu galerije odvijali koncerti, lutkovne predstave in projekcije filmov. Poletje bo kulturno! ■

Letni koncert VS Cluster

☞ ☒ Silvestra Kotar

Pevke Vokalne skupine (VS) Cluster smo z letnim koncertom ponovno na široko odprle vrata poletju in ga z igrivostjo pesmi povabile k skupnemu druženju v soboto, 17. junija, v zavetju čudovite cerkve svetega Volbenka v Zelšah. Ob pomladno brsteči in poletno kipeči naravi verjamemo, da se je v vse nas naselila radost ter da še sedaj v toplo noč odzvanja poletni spev.

Hvala VS Mavrica iz Postojne in Moškemu pevskega zboru Tabor Cerknica, da ste kot naši gostje popestrili program. Hvala Občini Cerknica, Javnemu skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in Kulturnemu društvu Rak Rakek za podporo. Hvala zelški skupnosti za gostoljubje v cerkvi. Ne nazadnje pa velik hvala naši predsednici **Eriki Žitko** in zborovodkinji **Jelki Bajec Mikuletič** – dvema damama, ki sta ključna stebra našega zbora. Na vas poletna toplota in svetloba napolnita z močjo, ki je med nami skrivnostno navzoča že od stvarjenja. Upamo, da se kmalu zopet srečamo na kakšnem od naših nastopov, hkrati pa vljudno vabimo, da postanete del naše zgodbe. Nove članice vedno dobrodošle! Saj veste – petje zbližuje, zdravi, izpolnjuje, razveseljuje in božajoče tolaži. ■

Ustvarjalni utrip

☞ ☒ Karmen Petrič

Pomladni meseci so bili za mozaičarke Kulturnega društva (KD) Rak Rakek zelo aktivni. Poleg rednih četrtkovih srečanj, kjer pospešeno zaključujemo nov sklop izdelkov, smo na povabilo Društva Vezi 5. in 6. junija izvedle dvodnevno mozaično delavnico v Štanjelu na Krasu. Delavnice se je udeležilo petnajst članov iz več enot dnevnih centrov od Ilirske Bistrice do Sežane. Nastalo je deset individualnih mozaikov in en skupinski – logotip njihovega društva, ki bo krasil vhod v dnevni center v Štanjelu. Na povabilo Turističnega društva Menišija smo se 18. junija s stojnico predstavile na prireditvi Na lepi Menišiji v Begunjah pri Cerknici.

Eden večjih projektov, ki smo si ga zadali za leto, je izdelava mozaične klopi na Uncu. Projekt poteka po načrtih in bo končan v jesenskih mesecih. Svoja dela pa predstavljamo tudi na razstavah. Od 20. junija do konca avgusta si lahko naše mozaike ogledate v oknih Knjižnice Bena Zupančiča v Postojni, sklop Picasso po naše pa bo na ogled ves julij in avgust v Cankarjevi knjižnici na Vrhniki. Skupaj z likovniki KD Rak Rakek smo na vstopni točki na jezeru izvedli že 4. galerijo ob Cerkniškem jezeru, kamor smo povabili likovne ustvarjalce, da prikažejo svoja dela, hkrati pa izvedemo tudi delavnice za otroke in odrasle. Že nekaj let pa se v poletnih mesecih uspešno predstavljamo v gradu Snežnik. Razstava Rakovski likovni utrip bo letos na ogled od 7. julija do 3. septembra. Vabljeni k ogledu. ■

Zdravstveno vzgojni center Cerknica vam ponuja brezplačne preventivne delavnice za odrasle

SPOPRIJEMANJE

- s stresom
- s tesnobo
- z depresijo

Individualno
svetovanje
(Opustitev
kajenja)

- Življenjski slog
- Dejavniki tveganja
- Tehnike sproščanja
- Ali sem fit?

DELAVNICE

- Zdravo hujšanje
- Opuščam kajenje
- Zdrava prehrana
- Gibam se

Zdravstveno vzgojni center
tel.: 01/70 50 150
e-mail: irena.svet@zd-cerknica.si
Cesta 4. maja 17, 1380 Cerknica

Plesno porajajoče s Plesonoga

Kulturno-izobraževalno društvo (KID) Plesonoga je imelo plesno porajajoč zaključek sezone. V maju je uprizorilo uprizoritveno izkušnjo Pot norca z arhetipi tarota. V mesecu maju se je na regijski plesni reviji Preplesavanja v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti predstavilo s tremi plesnimi miniaturnami – skupina Hitre nogice s Poteci poteci (mentorica **Neža Jelinčič**), skupina Aeras z Ne dam se in skupina Mana s Pot norca – remix (mentorica **Jelena Oleami**). Začetek junija smo se z avtorskim duetom Sledim sled predstavili na festivalu Kalejdoskop v Kranju, ki ga je pripravilo Kulturno društvo Qulanium. Prav tako v juniju smo v Kulturnem domu Cerknica pod umetniškim vodstvom Jelene in **Sama Oleamija** izvedli peti plesni festival Plesno porajanje. Gostujoči so prihajali iz cele Slovenije, letos pa je bil z nami tudi gost iz Aten. Iz Umetniške gimnazije Ljubljana, smer sodobni ples, so dekleta iz 3. in 4. letnika zaplesala plesno predstavo Abirble. Plesalec in plesni pedagog **Gašper Kunšek** je na festivalu pripravil delavnico za plesalce ter se v večernem programu predstavil z avtorskim plesnim performansom Adinkra.

Po festivalu smo se poslovili od sezone in se zavrteli v poletje. V novi sezoni, ki jo začnemo septembra, lahko zaplešete z nami. ■

✉ Jelena Oleami 📷 Ljubo Vukelič

Bilo je pred dvajsetimi leti

Prvi začetki klekljanja v občini Cerknica so se začeli leta 2003 v Osnovni šoli »Jožeta Krajca« Rakek. Mentorico **Zmage Raljevič** je ravnateljica povabila k izvajanju interesne dejavnosti klekljanje. Klekljanje v naših koncih takrat ni bilo priljubljeno in je bilo večšina, ki so jo poznale le babice. Od leta 2003 do 2010 je klekljanje obiskovalo 31 učencev. 2003 se je pod okriljem Kulturnega društva (KD) Rak Rakek ustanovila tudi sekcija odraslih klekljaric. Dvanajst članic takrat ni vedelo, kaj je klekelj, zakaj se pri klekljanju poleg bucik uporablja tudi kvačka, kakšen je notranji in kakšen zunanji postavek. Sekcija dvajset let pozneje šteje 40 članic. Sodelujemo tudi z ostalimi sekcijami KD Rak Rakek, društvu in organizacijami iz občine Cerknica in širše. Vsako leto na sedežu društva sekcija izvede letno tematsko razstavo. V dvajsetih letih smo pripravile dvajset letnih razstav, ki so bile tematsko obarvane: živali, cvetje, obrazi, uporabnost klekljane čipke v našem domu, prazniki, okroglo – ovalno, všitki, čipke nekoč in danes, ptice, zdravilne rastline; vsi enaki, a različni; moderna čipka mandale ... Letošnja razstava je posvečena ovratnikom. Izdelali smo jih 21. Predstavili smo avtorske papirce mentorice Zmage Raljevič in klekljaric **Tadeje Vrenko** in **Vide Ferfila**. Kot jubilejna pa je vključevala tudi izdelke iz preteklih tematskih razstav. Po uvodni letni razstavi so naši izdelki na ogled v vseh enotah Knjižnice Jožeta Udoviča. ■

✉ Tatjana Gostiša 📷 Anica Lončar

Klekljarski poklon stoletni lipi na Placu

Že od nekdaj je bila lipa ne le na Slovenskem simbol prijateljstva. Zasajena na vaških trgih je bila središče vaškega življenja, kjer so se zbirali, se pogovarjali in tudi odločali o pomembnih stvareh. In tako je tudi še danes, pod cerkniško lipo na Placu se še vedno odvijajo kulturni dogodki.

Klekljarska sekcija Kulturnega društva Rak Rakek, ki deluje že od leta 2003 in je letos praznovala okrogel jubilej s tradicionalno razstavo Prvih 20 let, si je pod vodstvom mentorice **Zmage Raljevič** že pred tremi leti zadala sklekljati sto lipovih listkov, povezanih v drevo, kot poklon simbolu slovenstva, ki na Placu nasproti knjižnice raste že sto let. Za sto klekljanih lipovih listkov in cvetk je 24 klekljaric opravilo 450 ur prostovoljnega dela oziroma po oceni skupno kar 500 ur. Papirc, vzorčno predlogo, po kateri so klekljale, sta narisali Zmage Raljevič in **Tadeja Vrenko**, drevo pa sta naredili klekljarici **Jasna Kočever Nared** in **Sara Pustavrh**. Za listke, povezane v drevo, so na koncu poskrbele Zmage Raljevič, Tadeja Vrenko, **Vida Ferfila** in Jasna Kočever Nared. Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica in vse enote imajo vedno na stežaj odprta vrata, da klekljarice predstavljajo svoje unikatne izdelke, drevo s stotimi lipovimi listki pa je našlo svoj stalni dom v neposredni bližini lepo rastoče lipe, ki so jo naši predniki zasadili pred stotimi leti. ■

✉ 📷 Vesna Telič Kovač

Avtorica: Polona Otoničar Pajk Fotograf: Tine Šubic

Jure Šubic

Jure Šubic iz Cerknice si brez športa ne predstavlja življenja. Pri desetih letih je začel trenirati nogomet, danes pa je trener otrok v starosti tri do šest let, vodi tudi vadbo Mini in maxi športnik. Tako kot mu je blizu šport, so mu tudi otroci.

S športom je Jure povezan že od malega. »Kot družina smo bili vsi v športu. Radi smo gledali nogomet, hodili smo smučat, v hribe. Tudi moj oči je bil fuzbaler,« pove. Začuda pa svoje športne kariere ni začel z nogometom, temveč s košarko. Z njo je bil najtesneje povezan prek Šolske košarkarske lige (ŠKL), ki jo je v 7. razredu celo komentiral. Komentiranje mu je bilo blizu, ker sta doma z očetom vedno gledala športne prenose po televiziji. To ne bi bilo nenavadno, če ne bi zvoka pri televizijem sprejemniku utišala in vključila radijskega sprejemnika. To pomeni, da sta gledala tekmo prek televizije, poslušala pa prek radia. »To sva počela zato, ker je bilo prek radia komentiranje bolj zavzeto,« pove. Ko so ga predstavniki ŠKL slišali komentirati v cerkniški dvorani, so ga povabili, da bi komentiral tekmo ŠKL v polni dvorani Hale Tivoli. Na tej tekmi je bila cerkniška ekipa tretja.

Nogomet je Jure sicer začel trenirati pri desetih letih, čeprav na cerkniškem območju takrat to področje še ni bilo tako razvito, kot je danes. Po vpisu v srednjo šolo je treniranje nadaljeval v Ljubljani. Treniral je v Slovanu in pri tem zelo užival. »A pri fuzbalu zelo težko prideš do profesionalizma, zato sem prenehal trenirati in se bolj posvetil malemu nogometu, futsalu,« razloži. Še pred nekaj leti je odigral tekmo futsala v državni ligi. »S prijatelji še vedno radi hodimo na turnirje po Sloveniji. Smo naredili tudi dobre rezultate,« pove.

Jure je trenutno trener najmlajših nogometnih navdušencev v Nogometnem klubu (NK) Cerknica, ki so stari od tri do šest let. »Treniramo dvakrat na teden po uro in pol. Hodimo na turnirje in vsako leto dosegamo dobre rezultate,« nadaljuje. V svoji skupini ima 35 otrok, pri treniranju mu pomaga **Aljaž Kužnik**.

Jure opaža, da je vse več otrok motorično nespretnih. Da bi to stanje izboljšali, so v NK Cerknica uvedli vadbo Mini in maxi športnik, ki je namenjena otrokom, starim od dve do šest let. Najmlajše otroke lahko spremljajo starši. »Pri tem je pomembno, da otroci uživajo, se gibajo in da radi hodijo na

vadbo.« Vadba je organizirana enkrat tedensko in traja eno uro in pol. Pri vodenju vadbe so Juretu pomagala tri dekleta.

Treniranje predšolskih otrok ni naključje. Jure je bil namreč deset let zaposlen v vrtcu kot pomočnik vzgojitelja, delal je v vseh treh enotah cerkniškega vrtca. Samo delo z otroki ga je zelo zanimalo. Na vprašanje, kaj se mu zdi pri delu z otroki najlepše, odgovori: »Na začetku te ne sprejmejo, potem te vzamejo za svojega. Ko vidiš, da dobiš neko zaupanje ... Da jim daš nek del sebe ... To te osreči. In potem, ko te srečajo, ko niso več v vrtcu, se te spomnijo, pridejo do tebe. Ne pozabijo te, pa te lahko zelo dolgo ne vidijo.«

Da so njegove besede resnične, priča tudi dogodek, ki se je odvil med najinim srečanjem. Z Juretom sva sedela v baru na terasi na obronkih Cerkniškega jezera in se pogovarjala, ko se je okoli naju začel smukati malček, ki je želel pozdraviti Jureta. Čeprav je Jure pred letom dni začel delati v marketingu in ne dela več kot pomočnik vzgojitelja, v srcih otrok ostaja. »Tisti otroci, s katerimi sem bil v vrtcu na začetku kariere, so sedaj že devetošolci. In se me še vedno spomnijo,« z veseljem pove.

Nogomet pa ni Juretov edini šport: »Pozimi igram zimsko ribniško ligo v tenisu. Ko je šotor, hodim tja. Poleti igram teniško ligo v Begunjah in Dovcah.« Rad tudi kolesari in gre v hribe. Slivnico je sicer v zadnjih mesecih malce opustil, gre pa zagotovo enkrat na leto na Triglav. Supa tako na morju kot na Cerkniškem jezeru. Rad tudi drsa, gre na hokejsko tekmo in rola. S kolegi gredo vsako leto že tradicionalno gledat tenis ATP v Umag.

Juretov odgovor na vprašanje, kdo je njegov najljubši športnik, ni presenečenje. »Pravi brazilski Ronaldo,« mi odgovori. »Poleg njega pa mi je všeč še teniški maestro Roger Federer,« se dopolni. Navija za Inter Milan, najlepša igra zanj pa je Barcelonina tika taka.

Jure v športnem udejstvovanju res zelo uživa, a poudari, da so njegovi najljubši trenutki tisti, ki jih preživi s svojima nečakoma: šestletnim **Jakobom** in dveletnim **Filipom**, otrokoma mlajše sestre **Tine**.

Po Menišiji smo zaokrožili že dvajsetič

Kolesarstvo je med Slovenci vedno bolj priljubljen šport. Statistični urad Republike Slovenije navaja, da v Sloveniji na leto prodamo približno 80.000 koles. Predvsem je viden porast števila rekreativnih kolesarjev. K priljubljenosti kolesarstva vplivajo tudi vrhunski rezultati naših profesionalnih kolesarjev, ki nas razveseljujejo in navdušujejo z odličnimi uvrstitvami.

Tudi letos smo se prvo soboto v juniju že dvajsetič zapored kolesarski navdušenci zbrali na kolesarskem dogodku po Menišiji. Dogodek je bil organiziran pod okriljem Turističnega društva Menišija. Zjutraj smo se udeleženci zbrali pred brunarico »Pri sončku« v Begunjah pri Cerknici. Organizirani sta bili dve krožni progi. Krajša, 13-kilometrski, ki se od daljše odcepi v vasi Dobec, je primerna za mlajše kolesarje in tiste, ki se jim zdi daljša proga predolga. Daljša je namreč dolga okoli 24 kilometrov, z višinsko razliko okoli 200 metrov. Trasa se začne v Begunjah pri Cerknici, v smeri proti vasi Bezuljak. Nato se nadaljuje po asfaltni cesti skozi vas Dobec in se po približno štirih kilometrih na Kožljeku spusti po makadamski cesti v Kožlješki graben. Pot vodi skozi prijeten gozd ob potoku Otavščica, ki se nadaljuje v čudovite slapove soteske Pekel pri Borovnici. Po krajšem vzponu nas pot pripelje iz Kožlješkega grabna do naselja Pokojišče, od koder se vrnemo v Begunje. Za celotno pot potrebujemo približno dve uri. Vsi udeleženci smo kolesarski podvig uspešno zaključili. To leto so uporabniki pot prvič prevozili tudi z električnimi kolesi. Vsako leto po končani kolesarski avanturi kolesarje vedno pričakata prislužen prigrizek in seveda dobra volja ob druženju z ostalimi udeleženci. Zato le dobrodošel, da se nam drugo leto pridružiš tudi ti, bralec!

Po pripovedi prvih organizatorjev dogodka se je kolesarjenje po Menišiji razvilo iz izletov družbe po Kožlješkem grabnu. Leta 2003 je dogodek postal javen; datum dogodka se je določil vnaprej, označila se je celotna trasa, dodala se je tudi krajša trasa za otroke. Tega leta so

se kolesarjenja udeležili štirje udeleženci. Od takrat pa se dogodka vsako leto udeležuje več kolesarjev. V času od prvega kolesarjenja do danes je mogoče opaziti, da se kolesarji vsako leto bolj zavedajo pomembnosti nošenja kolesarske čelade, saj je le redki ne nosijo. Odkar je bil dogodek organiziran, je bilo na dan dogodka vsako leto suho vreme. No, letos nas je nevihta ujela ravno, ko smo kolesarji prispeli na cilj (tiste zadnje je v zadnjem delu proge celo malo ujela).

Če bi se na kolesarsko pot radi podali samostojno, sta opis poti in zemljevid na voljo tudi na spletni strani Turističnega društva Menišija.

Uspešno izpeljan 25. tek ob Cerkniškem jezeru

Gregor Mišič, Katja Turšič

V začetku junija so se imeli tekači vseh starosti v prijetnih vremenskih razmerah možnost preizkusiti na 25. teku ob Cerkniškem jezeru. Teka ob lepotah jezera se je skupno udeležilo 123 tekačic in tekačev, od tega 68 otrok in 55 odraslih. Spodbudna je bila udeležba predšolskih otrok (15) in najstarejših osnovnošolskih otrok zadnjega triletja, saj je bila številka udeležencev tokrat dvomestna. Med odraslimi je na 11,5 km dolgi progi zmagal **Jure Lapajne**, sledil mu je **Klemen Šuligoj**, tretji pa je bil **Philip Yazbeck Lavrič Pregelj**. Med tekačicami je slavila **Darja Jereb** pred **Manco Caserman**, tretjeuvrščena pa je bila **Lara Jernejčič**.

Organizacija in izvedba sta bili v rokah prostovoljcev Smučarskega kluba (SK) Cerknica ter Športne zveze (SZ) Cerknica. Celoten dogodek je v dobri organizaciji uspel, predvsem podelitev je bila v tekmi s prihajajočo nevihto vrhunsko izpeljana. Hudomušno lahko povzamemo, da je župan **Marko Rupar** v tekmi z dežnimi kapljami v hitrem tempu podeljeval nagrade, diplome, medalje in pokale ter čestital tekmovalcem. Tako smo se z zaključkom tekmovanja za las izognili prihajajočemu močnemu nalivu, druženje pa nadaljevali v zavetju klubskih prostorov pri Srebrnem jezeru. Tek so podprli: Elgo-Nova, Občina Cerknica, SZ Cerknica ter generalni sponzor Notranjskega tekaškega pokala (NTP) ebm-papst Slovenija. Pomagali so ga izvesti tudi številni prostovoljci. Avgusta pa bo v Loškem Potoku na vrsti Tek po sledeh medveda. ■

ŠPORTNI SEMAFOR

LOKOSTRELSTVO

Lokostrelsko šolsko zunanje državno tekmovanje,
Logatec (28. 5. 2023)

Osnovna šola (OŠ) Notranjski odred Cerknica
(Telesnokulturno društvo Sovica)

Naslove državnih prvakov so dosegli **Lovro Žniderič**,
Doroteja Opeka in **Beti Zalar**.

Učenci so dosegli naslednje rezultate:

Ukrivljeni lok – učenci 1.–3. razred

Lovro Žniderič, 1. mesto

Ukrivljeni lok – učenci 7.–9. razred

Jernej Žeželj, 7. mesto

Goli lok – učenke 1.–3. razred

Doroteja Opeka, 1. mesto

Luna Čaušević, 4. mesto

Goli lok – učenci 1.–3. razred

Gabrijel Melink, 6. mesto

Goli lok – učenke 4.–6. razred

Beti Zalar, 1. mesto

Goli lok – učenci 7.–9. razred

Teo Ileršič, 2. mesto

V ekipni razvrstitvi je OŠ Notranjski odred Cerknica
dosegla 1. mesto (ekipa v sestavi **Doroteja Opeka**,
Beti Zalar in **Lovro Žniderič**). Ekipa v sestavi **Luna Čaušević**,

Teo Ileršič in **Jernej Žeželj** je dosegla 6. mesto (od skupno
31 ekip).

BALINANJE

Finalni turnir državne balinarske lige v selekciji U-18,
Cerknica (11. 6. 2023)

Vrstni red:

1. Balinarsko društvo Kozlek, Ilirska Bistrica
2. Balinarski klub Postojna
3. Balinarsko društvo Cerknica jezero
4. Balinarski klub Pliskovica, Dutovlje

poletno
**GLASBENO
USTVARJANJE
Z GODBO
CERKNICA!**

KDAJ
28. 8. – 31. 8. 2023,
vsak dan od 14 ure dalje

KJE
ŠTALCA (Gerbičeva 19, Cerknica)

KDO
brez omejitev, glasbeno predznanje ni potrebno,
je pa zaželeno (1., 2., 3. razred GS)

KAJ
glasbeno ustvarjanje, glasbene igre, tolkalske
delavnice, Kino Štalca, pohod v naravi, zaključni
nastop mentorjev in udeležencev

Udeležba je brezplačna!
Prijave na: godba.cerknica@gmail.com do 27. 8. 2023

**POČITNIŠKA
BALETNA
DELAVNICA**

Organizator:
BALETNO DRUŠTVO POSTOJNA

Kraj: Cerknica, vadbena dvorana
Gasilskega doma

Termin: 28. 8. - 31. 8. 2023

Starost: 6+ predznanje baleta ni pogoj

Urniki: od 9:00 do 13:00

Program:

- **Jutranja gibalnica:**
prebujanje in ogrevanje telesa z jogo
- **Kondicijske priprave na prostem:**
različne športne aktivnosti na prostem
- **Balet: ABC baleta**
(spoznavanje in osvajanje gibalnega materiala)
- **Glasba in ritem**
(spoznavali bomo različne zvoke, ustvarjali tone,
tonska gibanja in se igrali z različnimi ritmi)
- **Ustvarjalna delavnica**
(izdelava rekvizitov in kostumov za koreografijo)

Cena: 60 €

Prijava: do 15. 7. 2023. Število mest je omejeno.
na naslov: baletnodrustvo.postojna@gmail.com
www.balet-postojna.eu

Zaplesmo skupaj skozi poletje

OBČINA
CERKNICA

Uspehi cerkniških karateistov

Tekmovalci Karate kluba Cerknica smo zelo uspešno zaključili prvo polovico letošnje tekmovalne sezone. V obdobju od januarja do junija smo se udeležili devetih tekmovanj in skupno osvojili 34 medalj. Med vsemi dobrimi rezultati bi želeli izpostaviti naslednje:

Ekipa deklic v sestavi **Nika Žagar**, **Arianna Abigail Klančar** ter **Naja Ris** je na ekipnem državnem prvenstvu v Ljutomeru osvojila naslov državnih prvakinj.

Žiga Tekavc se je kot član otroške reprezentance od 26. do 28. maja udeležil Balkanskega prvenstva v Črni gori, kjer je pokazal odlične nastope, vendar pa se mu v zelo težki konkurenci ni uspelo uvrstiti na oder za zmagovalce.

Na turnirju Postojna Open 14. maja sta 1. mesto dosegla **Lan Trontelj** in **Matija Gornik**.

Poleg že naštetih tekmovalcev pa bi radi izpostavili še **Luka** in **Lazarja Čumuroviča**, **Marušo Velušček**, **Tajro Opeka Rašić**, **Martina Širaja**, **Gala Hribernika**, **Marka Vukoviča**, **Marušo Basar**, **Mašo Tekavc** ter **Roka Uleta**, ki so se pod vodstvom trenerjev **Andreja Trontlja**, **Matica Jadriča** in

Naja Ris, Nika Žagar in Arianna Abigail Klančar

Žiga Tekavc

Lan Trontelj (levo)

Na mednarodnem prvenstvu Mawashi pokal 11. marca v Postojni sta **Kajl Božič** in **Patrik Kralj** osvojila 1. mesto.

Na 2. državnem pokalnem tekmovanju 6. maja v Slovenskih Konjicah je **Tai Trontelj** osvojil 1. mesto.

Nataše Mihelič aktivno udeleževali tekmovanj in dosegali odlične rezultate. Rezultate lahko preverite tudi na Facebook strani Karate klub Cerknica. Z novo tekmovalno sezono in vpisi novih članov začnemo septembra. Vljudno vabljeni!

Tai Trontelj (drugi z leve)

Matija Gornik (drugi z leve)

Otroško ustvarjanje

Tudi v mesecu maju so bile Čarobne rokice zelo delovne. Na prvi delavnici smo slikali s pikami. Ta vrsta umetnosti se zgleduje po starodavnih tradicijah avstralskih aboriginov. Otroci so ustvarjali z akrilnimi barvami in lastno domišljijo. Pike so naredili s pomočjo svinčnika z radirko in lesenih špil. Drugo delavnico smo preživeli na prostem in je bila v znamenju »čaranja«. Najprej smo s tušem in špilo narisali poljuben motiv. Nato smo malo počakali, da se je risba posušila, ta čas pa smo uživali na vrtu Galerije Krpan. Potem smo prozorno mapo pobarvali s flomastri, pokapljali z vodo in pritisnili na sliko, da se je barva flomastrov razlila. V posebno zadovoljstvo nam je bilo, da smo lahko ustvarjali zunaj, na svežem zraku.

✍️ 📷 Ivanka Kovšca

Lutkovna predstava

Na Osnovni šoli »Jožeta Krajca« Rakek smo pri izbirnem predmetu gledališki klub z učenci 8. razredov pripravili lutkovno predstavo po knjižni predlogi Zmeda zaradi malega medveda. Učenci so sami izdelali lutke (sešili telo, izdelali glavo iz pene, jo pobarvali in dodali vse potrebne podrobnosti), sceno in seveda vadili besedilo posamezne vloge. Odločili smo se, da presenetimo naše najmlajše, in tako smo na dogovorjen dan učence prve triade povabili v našo učilnico na ogled predstave. Četudi je bila igra kratka, verjamemo, da so bili otroci veseli ogleda, da jim je bilo prijetno ter zabavno in so se ob tem še česa novega naučili. »Ta veliki« pa so ob igranju spoznali, da je delo lutkarja zahtevno in da je pomembna vsaka malenkost, ki naredi celoto res dobro.

✍️ 📷 Silvestra Kotar

ForLife

V okviru programa Erasmus+ je potekal mednarodni projekt Gozd – naš vseživljenjski učitelj ForLife, ki ga vodi Ekošola. V sklopu projekta spodbujamo povezovanje otrok z gozdom in gozdno dediščino ter jih izobražujemo o vseh vidikih gozda. Prav tako opozarjamo na pomen varovanja gozdov in njihovega trajnostnega upravljanja.

Ocenjevalci s strani Ekošole so spoznali, da so primeri prakse, povezane z gozdom, iz Osnovne šole Notranjski odred Cerknica pod vodstvom učitelja in koordinatorskega projekta **Uroša Cajnka** tako dobri, da bi jih predstavili tudi učiteljem v Sloveniji, Srbiji in Italiji.

V projektu ForLife so se izvedle tri mobilnosti, torej predstavitev učnih praks posameznih učiteljev v Celju (Slovenija), Kraljevem (Srbija) in Kalabriji (Italija). Učitelj Uroš Cajnko je poleg Celja izbral tudi mobilnost v Kraljevo, kamor se je odpravilo 18 učiteljev iz Slovenije, deset učiteljev iz Italije in domači učitelji iz Srbije. Glavni cilj je bila izmenjava dobrih praks dela v šoli na temo gozda.

Od 29. do 31. maja je potekala tudi tridnevna mednarodna konferenca Forest – our lifelong teacher, na kateri je učitelj Uroš Cajnko predstavil svoj projekt izvajanja dela z učenci na šoli v povezavi z gozdom kot učilnico na prostem.

Ob zaključku dvoletnega projekta so se vsi gozdni strokovnjaki in učitelji strinjali, da je gozd zelo pomemben življenjski prostor, ki se ga lahko tudi redno uporablja kot učilnico na prostem, saj prinaša številne koristi tako pri znanju in motiviranosti kot tudi fizičnem ter psihičnem zdravju učencev.

✍️ 📷 Uroš Cajnko

»Pogučaj se z menof«

Učenci Osnovne šole (OŠ) Miroslava Vilharja Postojna, posebnega in prilagojenega programa z nižjim izobrazbenim standardom, ki jo obiskujejo tudi otroci iz občine Cerknica, so šolo v naravi preživljali v daljnem Prekmurju. Z vlakom so potovali do Murske Sobotne in potem šli peš do Centra šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD) Murska Sobota. Vsak dan so nas čakale zanimive, nove, avanturistične dogodivščine. Peš in s kolesi smo spoznavali prekmurske ravnice, Mursko Sobotno, šli do dvorca Rakičan in Soboškega jezera, si ogledali Expano, se preizkusili v gibalnem parku ter se kopali na soboškem kopališču. Posebno doživetje je bila Vulkanija na Goričkem. Naučili smo se peči prekmurske

perece in nekaj izrazov v prekmurščini. Ti so nam prišli še kako prav. Obiskali smo OŠ IV v Murski Soboti, ki jo obiskujejo učenci prilagojenega in posebnega programa. Učenci so nam pripravili krajši glasbeni nastop in nas izzvali v družabno-gibalnih igrah. Seveda pa smo se morali najprej »pogučati«, kako bomo to naredili. Murskosoboško pustolovščino smo zaključili s plesnim večerom in praznovanjem rojstnih dni. Vse to in še več smo uspešno izpeljali tudi s pomočjo donatorjev, ki se jim iskreno zahvaljujemo.

✍️ 📷 Vesna Bunderla

Raziskovanje naših osupljivih čebel

S sedmošolci Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek smo obiskali čebelarja **Stojana Turka** na Uncu. Po prijetnem sprehodu od Rakeka do Unca smo prišli na čudovito čebelarstvo posestvo, kjer nas je najprej pozdravila predsednica Čebelarskega društva Rakek **Vida Winkler**. Nato smo se razdelili v tri skupine. Prvo delavnico je vodila naša učiteljica, čebelarka **Liljana Intihar**. Pogledali smo si pridelke čebel in ugotovili, da ne pridelujejo samo medu. Pogledali smo si tudi panj in vse njegove dele ter se posladkali z različnimi vrstami medu. Prislunili smo čebelarju **Miroslavu Juvančiču**, ki je napisal knjigo Kronika čebelarstva na Rakeku in nam predstavil zgodovino čebelarstva ter ogromno zanimivih dejstev.

Med drugim tudi to, kako so včasih prevažali in celo prenašali panje. Omenil je tudi pisatelja in čebelarja **Josipa Ribičiča**, ki je nekaj časa kot šolski upravitelj v osnovni šoli služboval na Rakeku ter med drugim napisal knjigo Kraljestvo čebel (1912). **Ingrid Matičič** nam je predstavila različne vrste čebel in njihove vloge v čebelji družini. Spoznali smo tudi moške čebele, trote, ki so mogoče na prvi pogled nekoristni, a vendar izredno pomembni za oplojevanje matice in vzdrževanje temperature v panju. Poučili smo se o vlogi matice ter vzajemni povezanosti s čebelami, saj brez matice ni čebelje družine, brez čebel pa ni matice, ker jo te hranijo in varujejo. V popoldanskem času so člani čebelarskega društva pripravili še dan odprtih vrat in se družili z vsemi občudovalci teh neverjetnih bitij, od katerih se tudi ljudje lahko marsikaj naučimo.

📷 Maruša Nared

Krpanove igre v vrtcu

Ob zaključku vrtčevskega leta smo konec maja strokovni delavci Vrtca Martin Krpan Cerknica za otroke in njihove starše pripravili tradicionalne Krpanove igre. Letos smo se pri organizaciji ter izvedbi združile enote iz Cerknice, Grahovega in Rakeka. Po pozdravu ravnateljice vrtca **Jasne Maček** so se ob spremljavi glasbe, glasnega navijanja in smeha igre lahko začele. Otroci so se skupaj s starši preizkusili v različnih športnih igrah, ki smo jih pripravili. Na igrišču sta bila postavljena dva poligona – za prvo starostno (1–3 let) in za drugo starostno (3–6 let) obdobje. Športno popoldne smo zaključili s sladoledom in obilico dobre volje.

📷 Arhiv vrtca

Dan druženja in gibanja vseh generacij

12. junija je na matični Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica in na podružničnih šolah v Begunjah pri Cerknici in Grahovem potekal dan druženja in gibanja vseh generacij. Učenci in učitelji so k skupnemu preživljanju dopoldneva povabili starše, stare starše in druge sorodnike. Zabavali so se ob športnih igrah, nato pa spoznavali delo številnih društev, organizacij in posameznikov, ki so jim predstavili svoje delo. Obiskal jih je tudi župan **Marko Rupar**. V skladu s poimenovanjem dogodka pa ne bi bilo dovolj, da bi samo prislunil kulturnemu programu, ampak je moral skupaj z obiskovalci opraviti tudi gibalne vaje.

📷 www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič

Prireditev pod toplarjem

8. junija se je na Podružnični šoli Rudolfa Maistra Unec odvila tradicionalna prireditev Pod toplarjem, ki pa je bila letos zaradi slabe vremenske napovedi prestavljena v šolsko telovadnico. Učenci so se predstavili z bogatim kulturnim programom, katerega rdeča nit je bilo prijateljstvo. Prvošolci so pripravili dramsko igro Zrcalce, učenci dramskega krožka igro Žirafe ne znajo plesati, v programu pa ni manjkalo plesa, petja in deklamacij. Ponosni in zadovoljni se zdaj vsi skupaj veselimo poletnih počitnic.

📷 Neža Zakrajšek 📷 Arhiv šole

Podelitev priznanj Palčka Bralčka v Grahovem

13. junij ni bil nesrečen dan. Vraža, da trinajstica nesrečo prinaša, ni držala, saj je v grahovski vrtec pripeljala Anito Leskovec iz Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica (KJUC), ki je v dveh pravljicnih srečanjih za male bralce pripravila zaključek ob koncu projekta Palček Bralček. Za najmlajše iz skupine Muce, stare od dveh do treh let, je bilo druženje s knjigami krajše, a polno zanimivih slikaniških odkritij, starejši skupini otrok Pingvinčki in Ptički, stari od treh do šestih let, pa sta odkrivanje pravljničnega sveta iz knjižničarkinega cekarja obogatili z iskrivimi, radovednimi in ukaželnimi razmišljanji ter podoživljanjem prebranih knjig. V skupini Ptički so prebirali

tudi Anitine zgodbe Lisičke, ki so pri Mladinski knjigi v zbirki Čebelica izšle leta 2021, leta 2022 pa prejele znak zlata hruška, in ob tem opravili še domačo nalogo. Podobno kot male lisičke v slikanici so pekli palačinke, se odpravili na sprehod in iskali pare opranih nogavičk. Lepo je, ko drug drugega osrečimo s kakim prijaznim presenečenjem in 13. junij je bil eden izmed takih dni. Ko zgodbe med otroki oživijo čisto zares, je občutek prav prazničen. Praznično pa je bilo tudi slovo. Po poslušanju koncerta, ki so ga pripravile gozdne živali v zgodbi, so otroci (škoda, da so norice njihovo število kar razpolovile) prejeli priznanje in se zadovoljnih obrazov odpravili novim dogodivščinam naproti. O, da bi jih bilo obilo in da med njimi ne bi zmanjkalo dobrih zgodb Palčka Bralčka!

✉ Anita Leskovec 📷 arhiv KJUC

Barvni zaključek leta v Grahovem

To šolsko leto so na Podružnični šoli (PŠ) »11. maj« Grahovo zaključili posebej igrivo, nagajivo in veselo. Za presenečenje ob zaključku šolskega leta so jim učitelji ob pomoči družin **Mazi, Petrič, Šemrov** in **Lukman** pripravili posebno zabavo presenečenja z barvnim prahom. Na zabavi z barvami so učenci neizmerno uživali.

✉ PŠ Grahovo 📷 Ljubo Vukelič

Medgeneracijsko druženje

V tem šolskem letu je Osnovna šola »Jožeta Krajca« Rakek sodelovala v projektu Prostovoljstvo in Simbioz@. Učenci prostovoljci so dvakrat mesečno obiskali DEOS, Center starejših Cerknica, kjer so pod vodstvom učiteljic ter **Gordane Crepulja** ustvarjali, peli, igrali družabne igre, nastopali ter se športno udeleževali. Druženje je bilo vedno prijetno in zabavno. V maju pa so se učencem matične šole na pohodu na Stražnik pridružili tudi babice, dedki, strici, tete, starši. Učence Podružnične šole Rudolfa Maistra Unec pa so sorodniki spremljali na Stari grad. Nekateri so prišli tudi iz Idrije in celo Sežane. Strinjali smo se, da smo druženje pogrešali, zato se bomo z novim šolskim letom potrudili, da organiziramo čim več dejavnosti medgeneracijskega druženja. Hvala vsem sodelujočim!

✉ 📷 Špela Zalar

Nadarjeni učenci iz Grahovega premagovali Woop izzive

V okviru dela z nadarjenimi učenci smo letos izvajali različne dejavnosti: pripravili smo spoznavno popoldne za učence iz Francije, si ogledali tekmo svetovnega pokala v biatlonu na Pokljuki, sodelovali na Srečanju radovednežev v Cerknici z organizacijo delavnice Grahovski exatlon ter druge zanimive dejavnosti. V maju pa smo nepozabno dopoldne preživeli v Ljubljani. Sedmošolka **Katarina** je zapisala: »22. maja smo nadarjeni učenci iz Podružnične šole »11. maj« Grahovo z učiteljico **Manco Farkaš** in učiteljem **Rokom Sterletom** odšli na izlet v Ljubljano, da bi se preizkusili v Woop izzivih. Razdeljeni v manjše skupine smo raziskovali različne sobe, v katerih smo opravljali najrazličnejše izzive; vse od matematičnih nalog pa do zanimivih športnih podvigov, ki pa so zahtevali tudi veliko spretnosti. Po dveh urah sproščene zabave pri opravljanju izzivov smo se navdušeni vrnili v šolo. Učenci smo zelo uživali in se zabavali ter pozabili na šolske obveznosti.« **Mark** je pohvalil prijaznost zaposlenih v Woop parku. **Živa** pa upa, da se bo dogodek še ponovil za mlajše generacije, saj je to odlična izkušnja. **Klemen** je zaključil z mislijo: »To je bila ena najbolj zabavnih stvari, ki jih je šola kdaj koli organizirala.«

✉ 📷 Rok Sterle

Center za obiskovalce Cerkniško jezero

Prisluhnite zgodbi o prav posebnem jezeru.

Odkrijte skrivnostni svet mističnega Cerkniškega jezera in prisluhnite zgodbam o njegovih preobrazbah, o tem, kako je to svetovno čudo nastalo in o izjemnosti pokrajine, ki so jo izrisali kraški pojavi.

Ponedeljek:
zaprto

Od 1. oktobra do 31. marca:
torek-nedelja, prazniki: 10:00 - 17:00

Od 1. aprila do 30. septembra:
torek-petek: 9:00 - 17:00
sobota, nedelja, prazniki: 9:00 - 18:00

Notranjski park

Mistična dežela Cerkniškega jezera

www.notranjski-park.si

Avtor: **Slavko Tornič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

35 let Notranjskih rogistov

Konec maja smo člani Kulturnega društva Notranjski rogisti s koncertom v cerkvi svetega Volbenka v Zelšah obeležili 35-letnico delovanja.

Na povabilo so na koncertu sodelovali prijatelji iz društva Lovski rogisti Bohinj iz Bohinjske Bistrice in Lovski pevski zbor Martin Krpan Bloke. Dogodek je povezovala **Vesna Kovač**.

Slavnostni koncert

Pozdravni nagovor je imel predsednik Zveze lovskih družin (ZLD) Notranjske **Rajko Kovačič**. V imenu Lovske zveze Slovenije je obiskovalce pozdravil podpredsednik **Aleš Klemenc**, ki je Notranjskim rogistom podelil priznanje za prispevek k lovski kulturi in nam zaželel še veliko uspešnih nastopov.

Povabilu na koncert so se odzvali tudi predstavniki slovenskega Kluba prijateljev lova iz Celovca. Prav oni so pred 35 leti članom društva v dogovoru z ZLD Notranjske pripeljali prvih nekaj rogov za začetno delovanje.

Koncert smo pod umetniškim vodstvom **Milivoja Matkovića** Notranjski rogisti začeli s skladbo Odmev avtorja Ladislava Leška, nadaljevali pa s skladbami različnih slovenskih in tujih skladateljev. Med drugimi smo predstavili skladbo Veseli rogisti Notranjske, ki jo je **prof. Jože Grlec** napisal prav za našo skupino.

V drugem delu koncerta so člani Lovskega pevskega zbora Martin Krpan Bloke pod vodstvom zborovodje **Janeza Gostiše** zapeli tri narodne. Za njimi so se obiskovalcem koncerta s petimi skladbami predstavili Lovski rogisti Bohinj pod vodstvom **Martina Zupanca**.

Koncert smo zaključili s skupnim nastopom obeh skupin rogistov, pri zadnji skladbi Mi smo lovci pa se nam je pridružil tudi pevski zbor.

Po koncertu smo sodelujoči in obiskovalci nazdravili pred cerkvijo, ob domačem pecivu obujali spomine in se pogovarjali o prihodnosti.

Ohranjanje lovske kulture

V začetku smo delovali kot sekcija pri ZLD Notranjske, od 1. februarja lani pa smo Notranjski rogisti začeli delovati kot samostojno društvo. Vodenje društva je prevzel **Robi Ule**. Društvo šteje deset članov. Člani ob 35-letnici: mali rogovi: **Franci Albreht, Marko Golik, Milivoj Matković, Franc Meden, Peter Tomšič** in **Kristijan Tornič**; veliki

rogovi: **Matevž Dobrovoljc, Stanko Tekavec, Slavko Tornič** in **Robi Ule**.

Smo edino društvo rogistov v jugozahodnem delu Slovenije, tako da gostujemo od Ljubljane pa do slovenske obale. Seveda na povabilo igramo po celi Sloveniji in tudi v tujini.

S svojim delovanjem pripomoremo k ohranjanju bogate lovske kulture in lovskih običajev. V 35-letnem delovanju beležimo že več kot 400 nastopov.

Poleg nastopov za lovske družine, zveze lovskih družin in Lovsko zvezo Slovenije se radi odzovemo tudi vabilu na druge, ne samo lovske prireditve in dogodke, kot so odprtja razstav, sejmov in drugi kulturni ter turistični dogodki. Tako so naše skladbe zazvene na mednarodnem sejmu lova in ribištva v Gornji Radgoni, na Furmanskem prazniku v Postojni, na Viteških igrah v Predjami, na Poletnem večeru z Godbo Cerknica in še bi lahko našteval. Vsako leto naša fanfara ob dvigu prapora naznani začetek pustnega karnevala v Cerknici.

Že od vsega začetka sodelujemo na vsakoletnem Srečanju lovskih zborov in rogistov Slovenije. Letos bo 39. srečanje potekalo pri dvorcu Visoko pri Poljanah v okviru Tavčarjevega leta, saj je bil pisatelj Ivan Tavčar tudi lovec.

Kaj pa v prihodnje? Želimo si posneti nekatere skladbe, ki so bile napisane ali prirejene za našo skupino. Največji izziv nam bo udeležba na mednarodnem tekmovanju lovskih skupin rogistov v Avstriji. V začetku julija bomo zaigrali na poroki našega člana. Glavno pa ostaja naše poslanstvo pri širjenju lovske kulture v Sloveniji in tujini.

50 let vrtca na Rakeku

1. junija smo bili otroci in zaposleni vrtca na Rakeku praznično razpoloženi. S kratkim in preprostim programom smo praznovali 50-letnico vrtca na Rakeku.

Prireditev smo oblikovali in izvedli strokovne delavke in otroci Enote Rakek. Obiskali so nas tudi otroci iz Enote Grahovo (pevski zborček) in Enote Cerknica (skupina Levčki). Slavnostna govornika sta bila ravnateljica Vrtca Martin Krpan Cerknica **Jasna Maček** in župan občine Cerknica **Marko Rupar**. Povabilu pa so se odzvale tudi prve vzgojiteljice ter upokojene sodelavke iz Enote Rakek, manjkali pa niso niti vsi nekdanji ravnatelji. Veseli smo bili njihovega obiska, prav tako pa so bili veseli tudi povabljeni, saj smo jim pričarali košček našega vsakdana ter jih ponesli nazaj v vrtčevsko obdobje. Že nekaj naših vzgojiteljic je bilo med prvimi vpisanimi otroki na Rakeku, vrtec pa so obiskovali že njihovi otroci in celo vnuki. Seveda pa ni manjkala niti torta ob praznovanju. Ob rojstnem dnevu vrtca nam je podjetje Most poklonilo spominske majice v barvah mavrice, vrtec nam je pripravil ledeno-sladko presenečenje, na koncu pa nas je pričakalo še presenečenje na igrišču. Obiskala nas je čisto prava Pika Nogavička s kapitanom.

Začetki

Rakovška enota Vrtca Martin Krpan Cerknica je od začetka delovanja doživela kar nekaj sprememb. Po letu 1970 se je z razvojem industrije (Kartonažna Rakek), naraščanjem prebivalstva in avtocestno povezavo življenje na Rakeku precej spremenilo. Vse več staršev je bilo zaposlenih, zato se je začela kazati potreba po urejenem varstvu predšolskih otrok. Krajanji so samoiniciativno poizvedeli, kakšne so okvirne potrebe, nato pa so s sredstvi izobraževalnih skupnosti leta 1972 zgradili vrtec s tremi igralnicami za približno 60 otrok od starosti osmih mesecev do sedmih let. Ker je bila takrat večina staršev zaposlena v Kartonažni tovarni Rakek, je kolektiv sprejel odločitev o delovnih sobotah, podjetje pa je nato plačilo za opravljeno sobotno delo nakazalo neposredno vrtcu. S temi finančnimi sredstvi so opremili vrtec – omare, mize, stoli ipd. – in prispevali k tekočemu poslovanju vrtca.

V prvem letu je bilo vpisanih samo sedem otrok, se je pa število vpisanih hitro povečevalo. Vrtec so tako uradno odprli 8. marca 1973. Stavba, ki je imela v začetku tri oddelke (za 60 otrok), kuhinjo, skladišče za igrače in odpadni material ter pedagoško sobo, je kmalu postala premajhna. Leta 1979 so tako pedagoško sobo preuredili v še eno igralnico za mlajšo skupino otrok. Tako so zagotovili dnevno varstvo 76 otrokom.

Poleg rednega vzgojno-varstvenega dela pa sta v vrtcu že na samem začetku delovala tudi oddelki podaljšanega bivanja (razredna stopnja je imela pouk v popoldanskem času) ter mala šola za predšolske otroke (tako za vključene kot tudi zunanje otroke). En oddelki male šole se je izvajal tudi na Uncu.

Na fotografiji iz leta 1975 so mali nadobudneži z medicinsko sestro Vereno, kuharico Danico in varuško Stanislavo. (© staleslike.cerknica.org)

Kadrovska zasedba je bila na začetku precej okrnjena, zato so na pomoč priskočile tudi učiteljice razrednega pouka iz osnovne šole. Poklicno usposobljenega kadra za vzgojo otrok je na začetku primanjkovalo, zaposlena je bila le ena šolana varuhinja, zato so za delo prijele tudi gospodinje, ki so bile pripravljene varovati otroke. Poleg tega sta bili med zaposlenimi še kvalificirana kuharica in čistilka. Septembra 1973. je delo nastopila prva poklicna vzgojiteljica, julija 1975 pa so zaposlili tudi prvo medicinsko sestro ter tako tudi uradno odprli oddelke za najmlajše (jasli). Pred tem so bili najmlajši vpisani le po dogovoru z občino in ravnateljem, vključeni pa so bili v oddelke mlajših otrok. Več let so sodelovale vzgojiteljice, medicinska sestra in varuhinje tudi pri letovanjih otrok, ki jih je v začetku organizirala SOV Cerknica.

Od začetka 1973. leta pa do maja 1981 je vrtec oziroma takratna Vzgojno-varstvena enota (VVE) poslovala pod okriljem Osnovne šole (OŠ) »Jožeta Krajca« Rakek, nato pa so se vsi vrtci takratne občine Cerknica združili z upravo VVE Cerknica v Vzgojno-varstveno delovno organizacijo Cerknica.

Spremembe

Leta 1983 so na Rakeku zaradi ekonomske neupravičenosti zaprli en oddelki in združili vse otroke v tri igralnice. Leta 1985 pa so morali zaradi večjega vpisa otrok zbornico preurediti za potrebe igralnice za mlajše otroke. V začetku leta 1986 so adaptirali prostore jasli, jih pregradili in nekoliko zmanjšali, s tem pa je skupina mlajših dobila primeren in funkcionalen prostor.

V tem času so začeli izvajati tudi cicibanove urice (vzgojni program za mlajše otroke, ki niso bili vključeni v vrtec). Cicibanove urice so potekale v dopoldanskem času na OŠ Rakek in na OŠ Unec. Mala šola se je preimenovala v skrajšano pripravo na šolo, ki je ravno tako potekala

na OŠ Rakek in OŠ Unec. Pozneje sta se zaradi več dejavnikov čas in prostor izvedbe cicibanovih uric in skrajšanih priprav na šolo spreminjala.

Zaradi dotrajane strehe so v letu 1987 menjali celotno streho na objektu vrtca. S pomočjo staršev pa so v letu 1994 preuredili tudi igrišče. Prej je bilo pred vrtcem, zaradi varnosti pa so ga uredili na vrtu. V sklopu del so asfaltirali parkirišče pred vrtcem.

Sanacija

Leta 2002 so v šole uvedli devetletno osnovno šolo, kar je prineslo kar nekaj sprememb tudi za vrtce. Sprejetih je bilo veliko več novincev, saj sta se sprostila dva oddelka, seznam čakajočih na sprejem v vrtec se je zmanjšal. Prav tako je prišlo do spremembe uprave vrtca v Cerknici, saj se je enota v Novi vasi priključila osnovni šoli. Pod upravnim vrtcem v Cerknici sta tako ostala vrtec na Rakeku in vrtec v Starem trgu.

V tem času je načrtovanje vzgojnega dela začelo potekati na podlagi nacionalnega programa – Kurikulum za vrtce. Kurikulum strokovnim delavkam dopušča svobodno izbiro dejavnosti v vrtcu, hkrati pa nas obvezuje, da upoštevamo jasno opredeljena načela. Ob 30-letnici vrtca na Rakeku je Občina Cerknica podarila vrtcu sodobne koticke, ki so bili nujni za izvajanje načrtovanja po kurikulumu. Žal pa je v tem letu (2003) sanitarni nadzor izmeril prekoračeno vrednost radona. Prav tako prostor prvega starostnega obdobja ni bil več primeren. Sanacija vrtca je bila nujna.

Sanacija je potekala med poletnimi počitnicami leta 2004, vrtec pa se je začasno preselil v prostore stare osnovne šole na Rakeku. Pri selitvi so strokovnim delavkam priskočili na pomoč tudi starši otrok. V tem času so obnovili tri igralnice in prizidali dodatno igralnico. Žal pa so se dela zavlekla in je vrtec v šoli gostoval do oktobra 2004. Vrtec je poleg nove podobe dobil tudi novo opremo v vseh prostorih, pri najmlajših pa celo ločen prostor za nego.

Pod okriljem Vrtca Martin Krpan Cerknica je v tem času ostala le še Enota Rakek, Enota Stari trg se je priključila osnovni šoli. Potreba po vpisu otrok pa se je povečevala, zato so bili prenekateri starši svoje otroke prisiljeni voziti v vrtec v Cerknico ali druge okoliške vrtce.

Leta 2006 je podjetje Kontim vrtcu podarilo velik tobogan, ki je popestril igrišče in razveselil otroke. V letu 2009 pa je obnovo dočakalo celotno igrišče; zasadili so drevesa, postavili novo ograjo, uredili brežino ob vrtcu.

Oddelki

V letu 2010 se je močno povečala potreba po varstvu in vzgoji

predšolskih otrok, zato sta se po dogovoru občine, vrtca in osnovne šole dva starejša oddelka preselila v prostore OŠ Rakek. V tem času je bilo pod upravo Vrtca Martin Krpan Cerknica 23 polno zasedenih skupin, od tega šest skupin in 105 otrok v enoti na Rakeku.

Leta 2012 so zamenjali stara igrala za nova in tako poskrbeli za še večjo varnost otrok. Nad kurilnico pa so postavili nadstrešek ter tako zagotovili dodaten prostor za otroško igro med slabim vremenom, hkrati pa so sanirali tla nad kotlovnico, saj ni bila varna pred zamakanjem dežja.

Ob vsem tem so nas mnogokrat doletele tudi različne ujme (žled 2014) ter epidemija covid-19, ki je ohromila delovanje vrtcev po celi Sloveniji. Strokovni delavci smo se tudi v težkih trenutkih trudili zagotavljati čim boljše in kakovostnejše preživljanje časa v vrtcu.

Zaradi večjega števila otrok, vpisanih v šolo, in rahlega zmanjševanja števila otrok v vrtcu se je najprej v letu 2020 zaprl en oddelek, v letu 2022 pa še drug oddelek vrtca, ki je gostoval v prostorih osnovne šole. Danes enoto obiskuje 78 otrok, kar nekaj otrok z Rakeka pa obiskuje vrtec v Cerknici in Grahovem ter v drugih okoliških vrtcih. Želimo si čimprejšnje realizacije projekta graditve novega vrtca na Rakeku ter staršem tako ponuditi pomoč pri varstvu in vzgoji v svojem kraju.

Vizija vrtca je postala in ostala do danes: »Z roko v roki tkemo mavrico pristnega otroštva«. Gre za poudarek na medsebojnem sodelovanju vseh, ki smo vključeni v delo z otroki, vključenimi v vrtec – zaposleni, starši, občina, lokalno okolje. Cilj je zagotavljati otrokom kakovostno igro, saj na ta način spoznavajo svet okrog sebe, raziskujejo in ustvarjajo, pridobivajo znanja in veščine, se učijo sodelovanja z drugimi ter pravil v družbi. 50 let tako vsi deležniki tkemo mavrico pristnega otroštva – mavrico, v kateri so skrite prav vse barve veselja, radosti, nagajive razigranosti, novih prijateljstev, pa tudi barve žalosti ob ločitvi od staršev, joka ob padcu ali izgubi najlepšega kamenčka. Ponosni smo, da smo tudi mi prispevali k tem barvam mavrice in vsaj malo olajšali ter polepšali del življenja otrok in staršev. Predvsem pa upamo, da smo sončna stran mavrice otroštva.

Praznovanje 50-letnice 1. junija 2023 (© Ljubo Vukelič)

Prevzem gasilskega vozila

Na dan, kot je bila vremensko nepredvidljiva sobota, 10. junija, smo lahko srečni, da se ne zgodi prometna nesreča, da ne pride do udara strele ali da ne zalije stanovanjskega poslopja, da se lahko tudi gasilci v miru poveselejo na dogodku, kot je bil prevzem novega moštvenga gasilskega vozila Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Cerknica, še enem izmed številnih dogodkov v sklopu praznovanja občinskega praznika.

Na Cerkniškem smo že navajeni, da se vsako leto na področju gasilstva dogodi nekaj novega. Tu gre velika zasluga Občini Cerknica, ki je pokrila strošek novega gasilskega vozila v višini 53.584 evrov.

Gasilsko vozilo GVM-1 je – poleg šoferja – namenjeno prevozu osmih gasilcev in osebne opreme. Vozilo je izdelano na podvozju vozila Ford Transit Custom. Dobavilo ga je domače družinsko podjetje ASPC Drobnič, d. o. o., iz Podskrajnika, ki je po tipizaciji Gasilske zveze Slovenije izdelalo tudi gasilsko nadgradnjo. Občina Cerknica je enaki vozili kupila tudi za sektorja Rakek in Begunje pri Cerknici.

Na slovesnosti na parkirišču Trikotnik pred cerkniško osnovno šolo sta najprej spregovorila predsednik PGD Cerknica in prejemnik zlatega taborskega znaka –

občinskega priznanja tudi za predano delo na področju gasilstva – **Matjaž Knap** in cerkniški župan **Marko Rupar**. Slavnostni govor pa je pripadel mara izvoljenemu novemu predsedniku Gasilske zveze Cerknica **Janezu Kovačiču**. V imenu podjetja, ki je zagotovilo tri moštvena vozila, se je zahvalil direktor **Tomaž Drobnič**, cerkniški župnik **Milan Kavčnik** pa je vozilo po predaji ključev iz rok župana poveljniku društva **Alešu Dolesu** blagoslovil. Mlada violinistka **Ana Doles**, ki večkrat s kulturnim vložkom izvrstno popestri gasilske dogodke, je odigrala Serenato Enrica Tosellija.

Vesna Telič Kovač, ki je slovesnost povezovala, je gasilcem zaželela, da jim bo vozilo dobro služilo in jim olajšalo delo ob intervencijah, ki naj jih bo čim manj: »Ko pa boste ob nesrečah posredovali, poskrbite najprej za svojo varnost, da se boste z akcijo srečno in zdravi vračali k svojim družinam in prijateljem. Vredno je pomagati ljudem, ki pomagajo drugim v tej prelepi dolini. In tu se ne sme varčevati, kajti s takimi pridobitvami se spodbuja mlade, da se vključujejo v gasilske vrste. Usoda se je na Cerkniškem in tudi v okolici večkrat poigrala s številnimi naravnimi in drugimi nesrečami. In gasilci ste vedno med prvimi, če ne prvi, ki ob teh nesrečah priskočite na pomoč. Vsem mora biti jasno, da brez gasilcev zaščite in reševanja v Sloveniji ne bi bilo. Ne smemo mimo tega, da je pri delovanju društev tudi druženje zelo pomemben element. Ne samo ob intervencijah in vajah, ampak tudi z druženjem je treba delati z mladimi. Ta način je treba vzdrževati in negovati. Pri tem je pomembna tudi vsaka pridobitev. Iskrene čestitke PGD Cerknica, da ste zbrali energijo za izvedbo projekta, hvala pa seveda Občini Cerknica in županu Marku Ruparju za posluš.«

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

Salon pohištva

Podskrajnik
1. nadstropje

Ribnica
klet

MEGA
CENE

LEŽIŠČ IN SPALNEGA POHIŠTVA

MEGADOM PODSKRAJNIK | RIBNICA

www.megadom.si

Avtorica: **Irena Svet** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Sonce, poletje, zaščita

Zaradi višjih temperatur in dolžine dneva poleti prebijemo več časa na prostem. Res je, da ima sonce nekaj koristnih učinkov na naše telo (vitamin D, toplota, svetloba, dobro počutje), ne smemo pa pozabiti tudi na njegove škodljive učinke.

Pogosto imamo ljudje občutek, da smo dovolj osveščeni o skrbi za zaščito kože, o hidraciji telesa, spremljanju različnih kožnih sprememb ... Pa je res tako?

Razmišljate kdaj, kakšen vpliv ima na naše telo ultravijolično sevanje (UV)? Čezmerno izpostavljanje UV sončnim žarkom lahko povzroči akutne in kronične škodljive učinke na očeh, koži, imunskem sistemu. UV-sevanju nismo izpostavljeni samo na morju, jezeru, bazenu ali v visokogorju. Izpostavljeni smo mu vsak dan, pri vsakodnevnih opravilih – hoji v službo, šolo, pri športu, druženju in rekreaciji na prostem, delu na vrtu, polju, travniku, pri sprehajanju ...

Mednarodna agencija za raziskovanje raka (IARC) uvršča UVA-, UVB- in UVC-sevanja med rakotvorne dejavnike. Pojavnost kožnega raka je dokazano povezana z izpostavljanjem UV-sevanju in s pogostnostjo sončnih opeklin, še zlasti v otroški dobi. Koža nikoli ne pozabi. S pravilnim samozaščitnim ravnanjem lahko zmanjšamo ali celo preprečimo pojav škodljivih učinkov UV-sevanja na

naše telo in ostanemo zdravi, zato upoštevajmo priporočilo, da v času od 10.00 do 17.00, ko je moč UV-sevanja največja, ostanemo v senci.

Priporočila:

- Omejimo izpostavljanje soncu od 10.00 do 17.00.
- Poskrbimo za zadostno nadomeščanje tekočin – priporočamo uživanje pitne vode.
- Izberimo primerna oblačila in pokrivala. Kadar se ne moremo umakniti v senco, oblecimo lahka, gosto tkana oblačila z dolgimi rokavi in hlačnicami. Ohlapna oblačila v živih ali temnejših barvah in oblačila v več plasteh nudijo boljšo zaščito. Glavo pokrijmo s široko-krajnim klobukom ali pokrivalom z dolgim ščitnikom, s podaljškom za zaščito uhljev in vratu.
- Zaščitimo svoje oči s sončnimi očali ustrezne kakovosti (CE, UV400) in oblike, ki onemogoča dostop sončnega sevanja tudi s strani.
- Kot dodatno zaščito uporabimo kemične varovalne pripravke. Služijo le kot dodatna zaščita na predelih, ki jih ni mogoče zaščititi na naravne načine in niso namenjeni podaljševanju izpostavljanja soncu. Zagotavljati morajo širokospektralno zaščito (pred UVA- in UVB-žarki) s sončnim zaščitnim faktorjem (SPF 30 ali več). Z zaščitno kremo se namažemo 30 minut, preden gremo na sonce, pomembna je zadostna količina nanosa.
- Ne sončimo se namerno.
- Odpovejmo se uporabi solarija.
- Dnevno spremljajmo napovedi UV-indeksa in ustrezno prilagodimo naše dejavnosti.
- Redno spremljajmo tudi opozorila glede vsebnosti ozona v zraku.

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

• vsi paketi NAJ že za 7,99 €/mesec

• paketi NEO po enotni ceni že za 28 €/mesec

* več na www.telekom.si

	DELOVNI ČAS
PON - PET	8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00
SOBOTA	8.30 - 11.30

TelekomSlovenije

Boskovec

📷 Miro Mlinar

Tokratni cilj planinskega izleta je bil najvišji hrib Smrekovškega pogorja nad smučiščem Golte – Boskovec (1587 m). Ker je vrh poraščen s smrekovim gozdom, je nekdanj edini razgled nudil stolp, ki pa ga že nekaj let ni več. Izlet je bil izveden šele po tretjem razpisu, saj aprila in maja vremenske razmere niso bile primerne. 4. junija smo se z osebnimi vozili zapeljali do Mozirja in naprej do spodnje gondolske postaje, na parkirišče Žekovec (500 m), od koder smo se odpravili po slabo markirani poti proti Mozirski koči (1356 m). Izurjeni v orientaciji smo sledili pravi smeri in po dobrih dveh urah prispeli do Mozirske koč, ki obratuje v nadomestnem objektu. Koča je pred leti pogorela, so pa objekt prizadevni mozirski planinci takoj začeli obnavljati in ga morajo po besedah oskrbnice le še opremiti. Po krajšem postanku smo nadaljevali proti cilju. Takoj pri kapelici smo zavili desno po »Severjevi poti«. Po slabi uri smo prispeli na vrh in skupaj premagali 1100 metrov višinske razlike. Ker je bilo proti zahodu in Zasavju že videti temne oblake, smo pohiteli proti izhodišču. Za vzpon in sestop smo potrebovali pet ur in pol. ■

Pohod na Javornik

📷 Štefka Šebalj Mikše

V Planinskem društvu Cerknica imamo navado prirediti pohod ob občinskem prazniku. Tokrat smo se namenili povzpeti na Veliki Javornik oziroma ga obkrožiti. Začeli smo pri udornicah Mali in Veliki Kamojstrnik. Ob ostanku nekdanje glažute smo se spomnili na Balthasarja Hacqueta, ki je ta kraj obiskal pred 246 leti in nam zapustil pomemben zapis o delovanju omenjene steklarne. Zložno smo se povzpeli do Ključa, na Čelo goro pa se je strmina nekoliko povečala. Pretrgan zarjavel člen verige na ozki poti pod Čelo goro nam je pričal, da so tu nekoč spravljali les v dolino. Na razgledišču smo kaj hitro ugotovili, katere vrhove vidimo v daljavi. Podali smo se proti Velikemu Javorniku. Rosa na rastlinju na poti nam je močila čevlje. Na vrhu pri koči se nismo dolgo pomudili, na termometru smo namreč odčitali le 12 °C. Bilo je hladno. Odšli smo k ostankom utrdbe Fortin in se začeli spuščati proti Postojni. Pod Malim Javornikom smo se zazrli v skalni breg z rdečimi cvetovi potonik. Proti Cerknici smo se obrnili nad Kaličem, proti severu smo v daljavi celo zagledali vas Padež. Pod Čolnarskimi dolinami smo razvozlati ime dolin. Tu so nekoč sekali jelke za čolne, imenovane čupe. S ceste smo stopili na vlako, na kateri so bile vidne sledi neurja prejšnjega popoldneva. Ponovno smo prišli na cesto in poiskali še eno vlako, ki nas je pripeljala na Poljane. Od tu do izhodišča ni bilo več daleč, tam pa smo soglasno ugotovili, da so tudi domači hribi lepi in polni zanimivosti. ■

Pohod z ogledom Vilenice in botaničnega vrta

📷 Boža Vesel 📷 Osebni arhiv

Člani Društva upokojencev Rakek smo se 16. junija odpravili v najstarejšo turistično jamo v Evropi s pravljičnim imenom Vilenica. Po številnih stopnicah smo se spustili do Plesne dvorane, ki takšno ime nosi zaradi številnih balov in plesov, ki so jih včasih tu prirejali. Po predstavitvi kratke zgodovine jame smo odšli na ogled. Pot med številnimi kapniki, zanimivih oblik in barv, je lepo speljana. Spremljalo jo je več vzponov in spustov po številnih stopnicah, pri ogledovanju pa smo morali biti pozorni, da nam ne bi spodrsnilo na spolzki podlagi. Ogled jame se konča v Dvorani Vilincev. Proti izhodu smo se vrnili po isti poti in po vseh 525 stopnicah. Zapeljali smo se še do Sežane, kjer smo si ogledali botanični vrt ob vili Mirasasso. Sprejela nas je glavna vrtnarka in nam predstavila zanimivo zgodovino vrta. Sprehodili smo se med cvetočimi vrtnicami in hortenzijami, urejenimi pušpanovimi rondoji in uživali v senci mogočnih dreves. Prisluhnili smo sproščujočim zvokom narave, ki so nas napolnili z energijo, in uživali v čudovitem cvetličnem vonju. ■

Krilata lopatka iz Madžarske na presihajočem jezeru

Valentin Schein

Na Cerkniškem jezeru nas je sredi junija presenetil pogled na neobičajno belo pernatu gostjo s kljunom, ki spominja na zidarsko žlico ali na lopatko. Pogled skozi daljnogled je razkril, da je presihajoče jezero za svoje počivališče na selitveni poti izbrala žličarka (*Platalea leucorodia*). Še bolj posebno pa je bilo, da je ptica imela obroček, kar pomeni, da so jo nekje že registrirali. Podrobno raziskovanje porekla nas je pripeljalo na Madžarsko. Z madžarskega obročkovaškega centra (Hungarian Bird Ringing Centre, BirdLife Hungary) so sporočili, da gre za žličarko, ki je bila kot nekaj tednov star mladič obročkana 14. maja 2021 v kraju Bugyi (Pest, Madžarska). Od takrat je sled za njo izginila, prvič pa smo jo spet opazili prav pri nas.

V Sloveniji žličarke ne gnezdi, se pa tu in tam ustavijo na preletu. V Evropi gnezdi v glavnem v njenem jugozahodnem in jugovzhodnem delu, posamezne kolonije tudi v Srednji Evropi, na Nizozemskem in ob Črnem morju. Za gnezdenje najraje izbirajo mokrišča z obsežnimi trstičji in območji plitve vode, kjer se hranijo. So zelo družabne ptice, zato gnezdi v kolonijah, gnezda iz vej in trsja zgradijo na tleh ali nizko na drevesu. ■

Predstavitev LIFE-projektov

Arhiv parka

Na zadnjo majsko soboto in v začetku junija se je informacijska točka LIFE ob Cerkniškem jezeru obarvala pisano. Obiskovalcem smo predstavili vse ključne naravovarstvene projekte iz evropskega finančnega mehanizma LIFE; tako so spoznavali svet risov (LIFE Lynx), bobrov (LIFE bober), dvoživk (LIFE Amphicon) skozi bogastvo rastlinske raznolikosti (LIFE semena) in po novega življenja polnih okljukih Stržena (LIFE Stržen).

Druženja so se najbolj razveselili otroci, ki so lahko spoznavali zanimive živalice, se naučili spoznavati različne sledi, ustvarjali na temo narave in svoji domišljiji ter igri dali prosto pot. Najbolj pa so jih navdušili lovci iz lovskih družin Grahovo, Gorenje Jezero in Cerknica, ki so jim omogočili, da so spoznali nekatere tipične divje živali teh krajev, otipali mehko njihove dlake in od blizu spoznali njihove značilnosti. ■

Popis ogrožene race potapljavke na Cerkniškem jezeru

Rudi Kraševac

Naši biologi so konec maja že tradicionalno popisovali prisotnost race kostanjevke (*Aythya nyroca*), ki spada med race potapljavke. Gre za vrsto race, ki v Sloveniji zadnja leta redno gnezdi le še na Cerkniškem jezeru. Na območju obnovljenih okljukov Stržena, glavnega vodotoka Cerkniškega jezera, so na Belem bregu letos zabeležili dve raci, v Ključih pa so opazili štiri. To je precej dober rezultat. Popisi v preteklih letih so namreč pokazali žalostno sliko gnezdišč teh rjavkastih rac, ki gnezdo, narejeno iz trstičja, najraje skrijejo v gosto obrežno rastlinje tik ob vodi. Raca kostanjevka je ena redkejših ptic v evropskem prostoru. Od Črnega morja do porečja Donave je teh ptic le okoli 20.000. V Sloveniji je skupaj do deset parov. Na Cerkniškem jezeru jih gnezdi pet ali šest, pa še to ne vsako leto. V zadnjih desetletjih je velikost populacije močno upadla, ogrožata jo degradacija in uničenje plitvih jezer z gosto obrežno vegetacijo. Njeni življenjski prostori izginjajo tudi zaradi izsuševanja, regulacij in zajezev vodotokov ter gradnje infrastrukture na poplavnih ravninah. Na njeno življenjsko okolje ima močan negativen vpliv spreminjanje tradicionalnega načina kmetovanja (opuščanje košnje poplavnih travnikov, košnja ali požiganje trstič v času gnezditve, čezmerna paša). Kostanjevka je izjemno občutljiva na upadanje jezerske gladine. S ponovno vzpostavitev dvojnega okljuka vodotoka Stržen na Belem bregu in na Ključih smo zagotovili minimalni vodostaj v strugah tudi v poletnih mesecih. Več vode pomeni več prostora za zatočišče in kraj prehranjevanja kostanjevk. Pričakujemo, da jih bo v prihodnjih letih več. Jezero pa bomo budno spremljali že v naslednjih tednih in nestrpno pričakovali podmladek kostanjevk. ■

46 | Slivniški pogledi | julij–avgust 2023

Vir: www.cerknica.si Fotograf: Ljubo Vukelič

Prireditve ob občinskem prazniku

Program občinske prireditve, ki ga je režirala Jelena Oleami, je bil preplet plesa, poezije, fotografij, zvoka in petja ter je predstavljal pokrajine letnih časov.

V koledarju Meniševcev ne izostane vsakoletna tradicionalna prireditev Na lepi Menišiji, na kateri se predstavijo raznovrstni talenti iz domačega okolja. Tudi 18. junija ni šlo brez glasbe, plesa in gledališča.

Šole v občini Cerknica so s številnimi šolskimi in razrednimi proslavami obeležile dan državnosti in zaključek šolskega leta.

V sklopu Dneva zaščite in reševanja je potekal tudi izobraževalno-tekmovalni dogodek za prve posredovalce občin Cerknica, Loška dolina in Bloke Vrni mi utrip.

Cerkniška noč v organizacijski navezavi Občine Cerknica in Pustnega društva Cerknica je minila v znamenju glasbe, plesa in dobrega vzdušja. Nastopili so DJ Prebil, Flirrt in Zvita feltna.

Dan zaščite in reševanja je znova povezal službo nujne medicinske pomoči, gasilce, policijo, vojsko, jamarje, civilno zaščito, dispečersko službo zdravstva in vodnike reševalnih psov.

Napovednik

V juliju in avgustu ...

Brezplačen vpis

Prvošolci 2022/2023 vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilna slikanica. KJUC z enotami

Z žabico v knjižnico

Za otroke do 15. leta. Ob izposoji s svojo člansko izkaznico dobite nalepko. Za sedem zbranih nalepk prejmete darilo. KJUC z enotami

Literarna uganka

Mesečna uganka za učence do 9. razreda KJUC z enotami

Uganka za modrijančke

Mesečna uganka za predšolske otroke in učence do 3. razreda KJUC z enotami

Bralni požiralniki

Bralna značka za mlade in odrasle. Do 3. decembra 2023.

Poletavci – poletni bralci

Pol ure branja na dan prežene dolgčas stran; za šolarje od 7. do 12. leta

Najpoletavci 2022

Tri prebrane knjige; za šolarje od 13. do 16. leta
 do 10. septembra KJUC z enotami KJUC v sodelovanju z Mestno knjižnico Ljubljana

Brezplačna vadba joge v parku

Vsak četrtek v juliju in avgustu. S seboj imejte podlogo, stekleničko vode in udobna oblačila. 18.00–19.30
 Rešeto, Cerkniško jezero Joga v vsakdanjem življenju Popetre

Četrtek, 6. julij

Ruby, najstniški kraken

Film, animirani
 Vstopnina: 6 € 18.00
 in KD Cerknica

Hitri in drzni 10

Film, akcijski
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Petek, 7. julij

Sevsko mnogokosje

Klepanje kos
 19.00 Selšček 35 TD Menišija

Indiana Jones in artefakt usode

Film, pustolovski
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Sobota, 8. julij

Pravljice pod krošnjami: Kamišibaj

Predstava za otroke
 Vstopnina: 7 € 10.00
 Vrt Galerije Krpan KD Cerknica

Sevsko mnogokosje

Dve uri košnje z malico za kosce
 5.00 Zbor v središču Selščka
 TD Menišija

Moj fotr

Film, komedija
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Nedelja, 9. julij

Mala morsk deklica

Film, mladinski
 Vstopnina: 6 € 17.30
 in KD Cerknica

Modri kaftan

Film, drama
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Ponedeljek, 10. julij

Življenjski slog

Delavnica, predavanje
 9.00 in ZD Cerknica

Življenjski slog

Delavnica, predavanje
 18.00 in ZD Cerknica

Sreda, 12. julij

Brezplačna analiza telesne sestave

Obvezne prijave na 01 705 01 50 ali ZVC@zd-cerknica.si
 in ZD Cerknica

Pevska raziskovalnica za odrasle

Delavnico vodi Maša Simčič.
 Prijave: družinski.center.cerknica@gmail.com
 19.00 in VGC Cerknica

Četrtek, 13. julij

Zeleni slon

Film, zbirka kratkih filmov
 Vstopnina: 6 € 18.00
 in KD Cerknica

Tiho dekle

Film, drama
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Petek, 14. julij

Elementi

Film, animacija
 Vstopnina: 6 € 18.00
 in KD Cerknica

Misija: Nemogoče – Maščevanje, prvi del

Film, akcija
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Sobota, 15. julij

Prevzem gasilskega vozila

19.00 Pod šotorom na parkirišču za gasilnim domom v Begunjah pri Cerknici PGD Begunje pri Cerknici

Gasilska veselica z Ansablom

Tomaža Rota
 20.00 Pod šotorom na parkirišču za gasilnim domom v Begunjah pri Cerknici PGD Begunje pri Cerknici

Dvanajstega ponoči

Film, triler
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Nedelja, 16. julij

Spider-man: Potovanje skozi Spider-svet

Film, animacija
 Vstopnina: 6 € 17.30
 in KD Cerknica

Ljubiti življenje

Film, drama
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Četrtek, 20. julij

Jaz in moj muc Ru

Film, animacija
 Vstopnina: 6 € 18.00
 in KD Cerknica

Petek, 21. julij

Ruby, najstniški kraken

Film, animirani
 Vstopnina: 6 € 18.00
 in KD Cerknica

Barbie

Film, komedija
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Sobota, 22. julij

Oppenheimer

Film, srhljivka
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Nedelja, 23. julij

V 80 dneh okoli sveta

Film, animacija
 Vstopnina: 6 € 18.00
 in KD Cerknica

Varen kraj

Film, drama
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Sreda, 26. julij

Slovesnost ob 89. obletnici smrti Rudolfa Maistra s kulturnim programom

19.00 Pri spomeniku Rudolfu Maistru na Uncu Notranjsko domoljubno društvo general Maister Unec

Četrtek, 27. julij

Misija: Nemogoče – Maščevanje, prvi del

Film, akcija
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Petek, 28. julij

Ruby, najstniški kraken

Film, animirani
 Vstopnina: 6 € 18.00
 in KD Cerknica

Barbie

Film, komedija
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Sobota, 29. julij

Oppenheimer

Film, srhljivka
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Nedelja, 30. julij

Zeleni slon

Film, srhljivka
 Vstopnina: 6 € 18.00
 in KD Cerknica

Tori in Lotika

Film, drama
 Vstopnina: 6 € 20.00
 in KD Cerknica

Sobota, 26. avgust

Pravljice pod krošnjami: Zajčkova hišica

Predstava za otroke
 Vstopnina: 7 € 10.00
 Vrt Galerije Krpan KD Cerknica

Julij, avgust

Stoletna lipa

Razstava klekljanih čipk Klekljarske sekcije KD Rak Rakek
 V času poletnega urnika cerkniške knjižnice in KJUC

V objemu zvoka in slike

Razstava likovnega natečaja za osnovnošolce
 V času poletnega urnika cerkniške knjižnice KJUC
 KJUC in JSKD OI Cerknica

Do 11. avgusta

»Iskanja v likovnem izrazu«

Razstava del Nade Marije Golob Pignatari, članice Društva likovnikov Ljubljana
 V času poletnega urnika rakovške knjižnice Knjižnica Rakek KJUC

14.–18. avgust

Druženje ob angleščini

Za učence od 6. do 9. razreda. Prijave: center.petka@gmail.com
 in Center Petka

Do 22. avgusta

»Ovrtniki«

Razstava izdelkov članic klekljarske sekcije KD Rak Rakek
 V času poletnega urnika rakovške knjižnice Knjižnica Rakek
 KJUC in KD Rak Rakek

24.–27. avgust

Kino na prostem

Več o programu na www.kd-cerknica.si
 Vrt Galerije Krpan KD Cerknica

Do 25. avgusta

Boris Kočevar – razstava unikatnih izdelkov iz lesa

V času poletnega urnika cerkniške knjižnice V razstavnih vitrini cerkniške knjižnice KJUC

Vojko Hren: Tihi nasmehi narave

Slikarska razstava
 V času poletnega urnika cerkniške knjižnice V razstavnih vitrini cerkniške knjižnice KJUC

V septembru ...

Sobota, 2. september

Pravljice pod krošnjami: Čarovniška šola Krškočara

Predstava za otroke
 Vstopnina: 7 € 10.00
 Vrt Galerije Krpan KD Cerknica

Ponedeljek, 4. september

Zdravo hujšanje

Delavnica, predavanje
 Obvezne prijave na 01 705 01 50 ali ZVC@zd-cerknica.si 18.00
 in ZD Cerknica

Do 8. septembra

Miniature

Razstava plastičnih maket in dioram sedmošolca Vranca Karničnika
 V času urnika cerkniške knjižnice
 V vitrini mladinskega oddelka KJUC

POLETNI URNIK - julij, avgust 2023

CERKNICA

ponedeljek, četrtek: 12:00–19:00
torek, sreda, petek: 8:30–15:30

Enota Ivana Matičiča RAKEK
ponedeljek: 9:00–15:00
petek: 13:00–19:00

Enota Maričke Žnidaršič STARI TRG pri Ložu
ponedeljek: 9:00–15:00
četrtek: 12:00–18:00

Enota Ivana Čampa NOVA VAS
torek: 13:00–19:00

www.kjuc.si